

ALGEMENE BELEIDSNOTA 2020

OCMW Sint-Gillis

Onder het voorzitterschap van Myriem Amrani

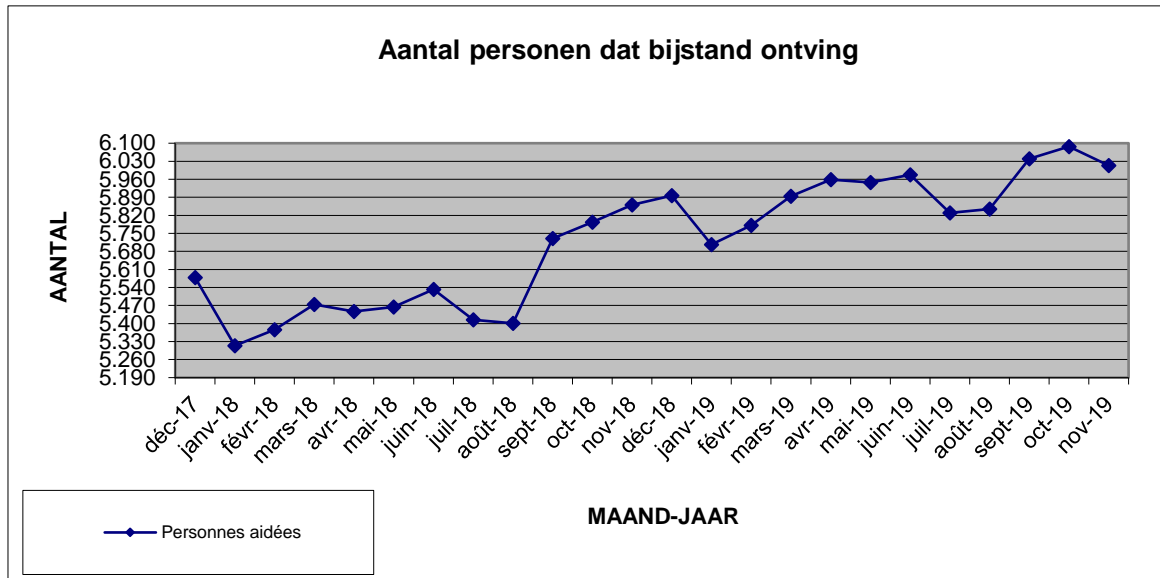
INHOUDSOPGAVE

A. BUDGET EN ORGANISATIE VAN HET BESTUUR.....	3
3. Organisatie van de administratie.....	9
B. SOCIAAL BELEID VAN HET OCMW.....	10
C. EEN COHERENT SOCIAAL AANBOD AANGEPAST AAN DE NODEN	11
1. De sociale werking.....	11
2. Individuele hulp	13
2.1 Kinderen en jongeren.....	14
2.2 Bejaarden	16
2.3 Daklozen.....	17
2.4 Vreemdelingen.....	18
3. Sociaal-professionele integratie en sociale activering	19
4. Huisvesting	24
5. Schuldbemiddeling en energie	29
5.1 Schuldbemiddeling	30
5.2 Energie	32
Eco&Co	34
6. Gezondheid	36
7. Cultuur en maatschappelijke emancipatie	37
D. CONCLUSIE	39

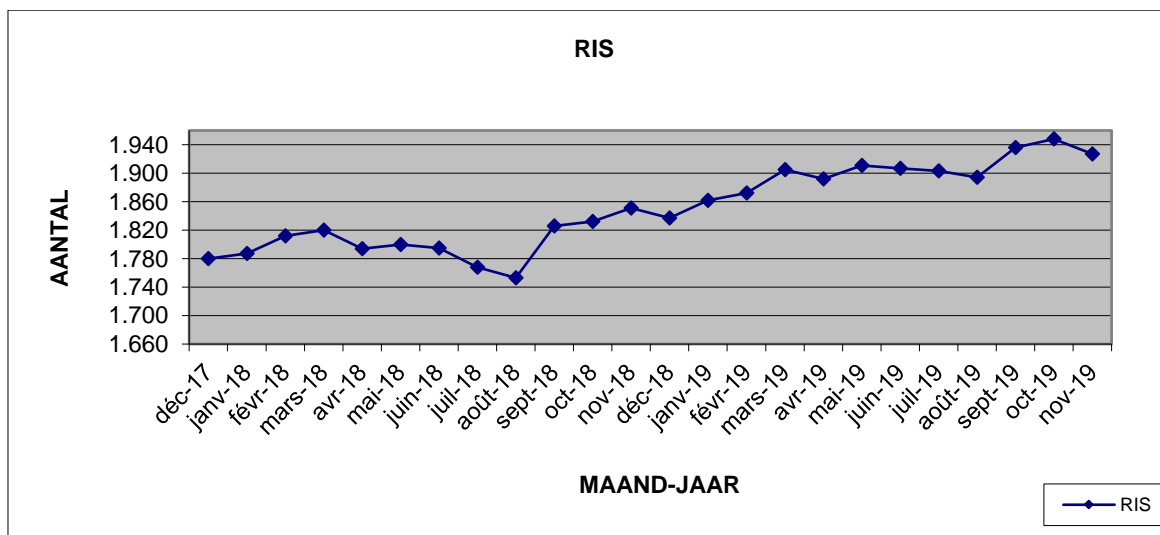
A. BUDGET EN ORGANISATIE VAN HET BESTUUR

De voornaamste indicatoren (op 30/11/2019)

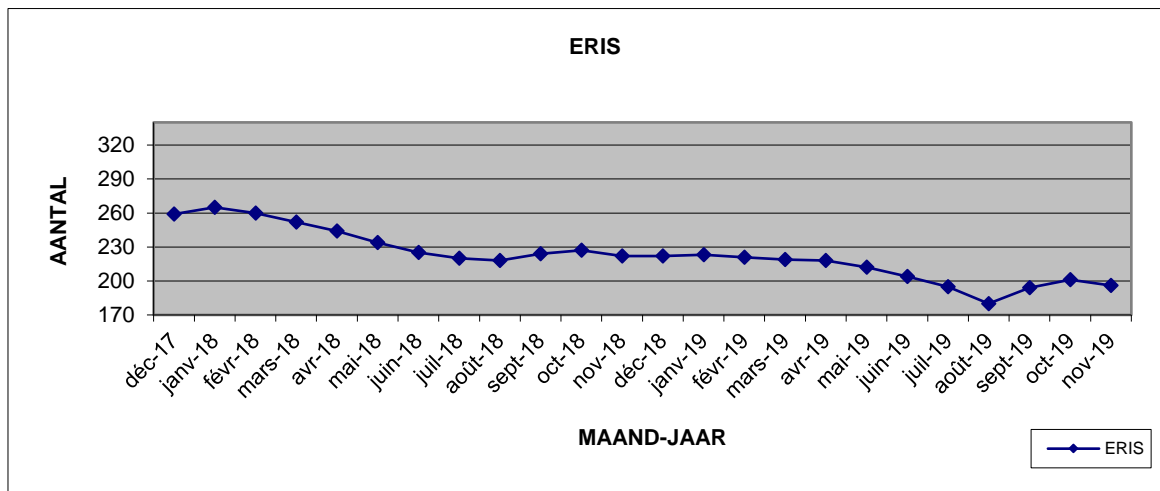
Aantal personen dat bijstand ontving > 6.014 personen

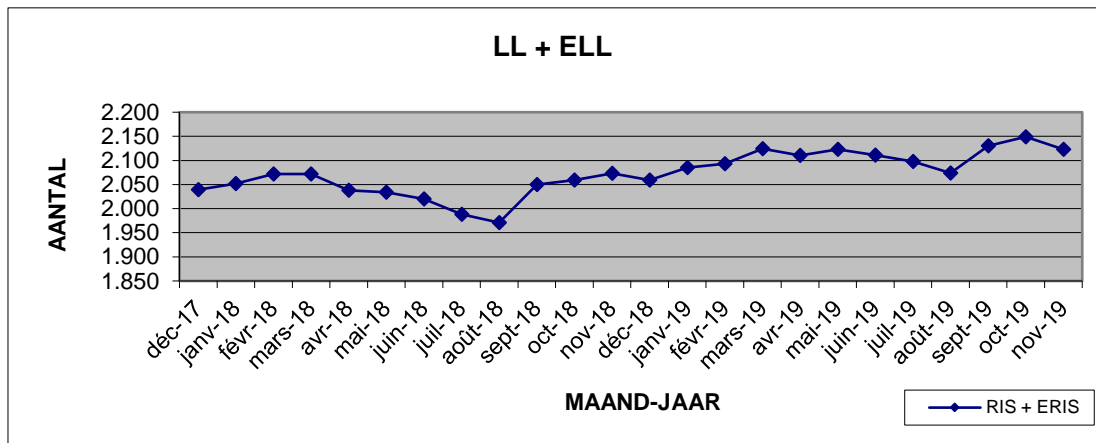
Het LL > 1.927 personen

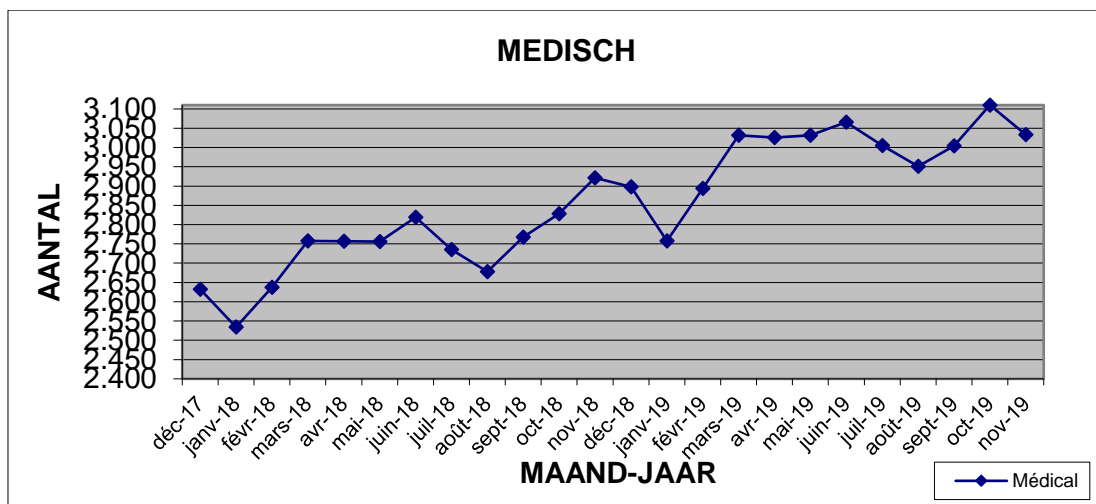
ELL > 196 personen

LL + ELL > 2.123 personen

Medische bijstand > 3.033 personen

1. Budget 2020

1. Gemeentelijke dotatie

Het budget vermeldt een dotatie van € **18.067.889**, wat € 820.292 meer is ten opzichte van de initiële begroting voor 2019, ofwel een stijging van 4,76 %.

Deze dotatie is € 313.218 lager dan de initieel voorziene dotatie in het meerjarenplan van 2019-2021. We hebben rekening gehouden met de laatste vooruitzichten van het Planbureau op het vlak van indexering. Daarbij is uitgegaan van een overschrijding van de gezondheidsindex in maart 2020 en dus van een indexering van de sociale uitkeringen in april 2020 en van de lonen in mei 2020.

Evolutie van de dotatie ten opzichte van de rekening van 2018

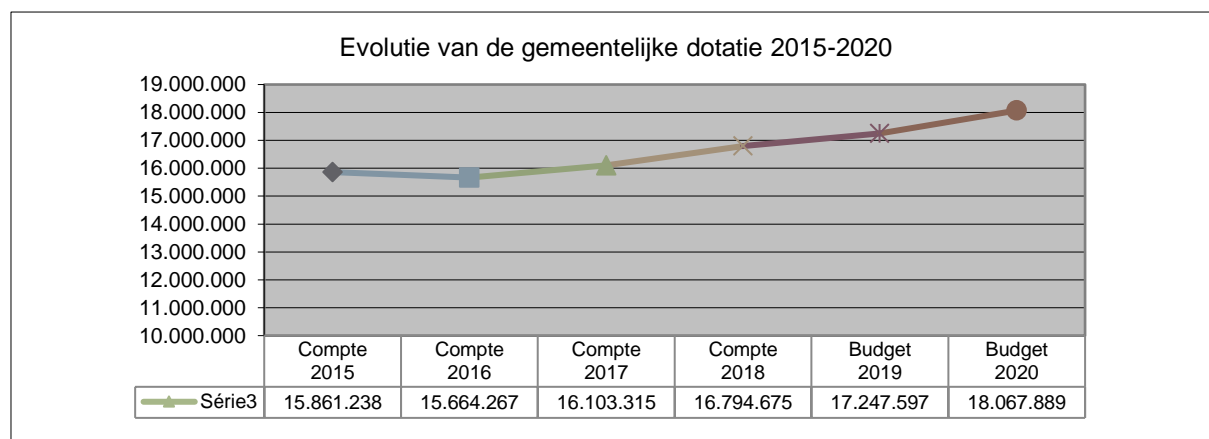
De dotatie in de rekening van 2018 bedroeg € 16.794.675. Deze dotatie was het resultaat van enerzijds het eigen boekjaar en anderzijds het overgedragen resultaat van het boekjaar 2017. Rekening houdend met dit overgedragen resultaat en het tegoed dat in 2018 werd gegenereerd, kunnen we stellen dat, om in evenwicht te zijn, de gemeentelijke dotatie voor 2018 het volgende had moeten bedragen: € 16.794.675 - € 807.725,09 (tegoed van de rekening 2018) + € 982.972,88 (overgedragen resultaat van de rekening 2017) = € **16.969.892,79**.

De dotatie in het budget 2020 stijgt met € **1.273.214** in vergelijking met de dotatie van 2018 (ofwel 7,58 %).

Vergeleken met het cijfer van de gecorrigeerde dotatie (rekening houdend met het overgedragen resultaat van de rekening 2017 en het tegoed van de rekening 2018), is de stijging niet meer dan € **1.097.996**, ofwel **6,47 %**.

Evolutie gemeentelijke dotatie 2015-2020

Jaarrekening 2015	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Budget 2019	Budget 2020
15.040.185,99	15.047.717,47	15.503.615,00	16.297.228,00	16.770.08	17.686.83
821.052	616.550	599.700	497.447	8,00	9,00
				477.509	381.050
15.861.238	15.664.267	16.103.315	16.794.675	17.247.59	18.067.88
				7	9

2. Voornaamste verklarende factoren voor deze stijging van de dotatie tussen 2018 en 2020

A. Personeelslasten (stijging personeelskosten € +2.370.401)

Verandering met impact op dotatie (+/- € 1.934.000)

- De impact van de automatische loonindexering (10/2018 en 05/2020 volgens het Planbureau) +/- € 554.250 (om tot dat cijfer te komen, hebben we de gemiddelde index van 2018 en die van 2020 berekend en hebben we de nieuwe gemiddelde index van 2020 toegepast op 2018)
- De impact van de baremaverhogingen +/- € 481.100
- Impact van de maaltijdcheques € 463.500
- Pensioenen ten laste € 81.250
- Nieuwe post B bij HRM voor tijdsbeheer en maaltijdcheques € 45.000
- Nieuwe post A bij HRM € 58.000
- Halftijdse MW € 25.000
- Nieuwe post Collectief Violette (afwezigheden) +/- € 35.000
- Gedeeltelijke realisatie wijziging kader +/- € 53.000
- Transformatie 17 posten art. 60 in 8 posten activa niv. E +/- € 50.000
- Overgang hulpverleners-verpleegkundigen d2 -c2 (10 posten) +/- € 88.000

Allerlei (zonder impact op dotatie - € 437.100)

- 1 MW voor SVK (ten laste genomen door SVK) > +/- € 50.000
- MIVB-abonnement voor alle personeelsleden (gesubsidieerd) > +/- € 91.000
- Terugbetaling woon-werkverplaatsingen met de fiets, te voet (gesubsidieerd) > +/- € 67.000
- Aanwerving personeel Maison de l'adolescence (gesubsidieerd) > € 229.000

Vergelijkend overzicht personeelslasten

Tableau de l'évolution des dépenses de personnel (répartition par code fonctionnel= service)					
Services	Compte 2016	Compte 2017	Compte 2018	Budget 2019	Budget 2020
recettes et dépenses générales 0020	€ 22.457,28	€ 23.275,13	€ 30.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
Administration générale 1230	€ 3.603.930,74	€ 3.558.533,39	€ 4.084.116,00	€ 3.964.743,00	€ 4.178.046,00
Patrimoine privé 1290	€ 131.497,32	€ 146.585,52	€ 168.865,00	€ 179.996,00	€ 198.513,00
Pensions à charge du cpas 1310	€ 1.824.929,93	€ 1.923.690,65	€ 1.979.799,00	€ 1.995.363,00	€ 2.039.800,00
Pensions à charge du cpas hôpital en liquidation 1320	€ 561.208,77	€ 536.371,58	€ 513.212,00	€ 485.095,00	€ 389.500,00
Service technique 1370	€ 685.868,48	€ 701.911,72	€ 807.257,00	€ 819.464,00	€ 823.017,00
Service social et Prévention adulte 8320	€ 4.032.370,67	€ 4.107.087,73	€ 4.331.868,00	€ 4.802.213,00	€ 5.188.757,00
Aide sociale majoration 10% -réforme PHS 83208		€ 117.910,16	€ 166.353,00	€ 189.723,00	€ 106.425,00
Restaurant communautaire 8323	€ 212.771,68	€ 188.224,15	€ 229.396,00	€ 218.248,00	€ 240.430,00
RLT 8341	€ 5.008.572,53	€ 5.094.457,82	€ 5.431.782,00	€ 5.281.214,00	€ 5.776.075,00
Service jeunesse 8352	€ 295.969,04	€ 283.758,85	€ 354.246,00	€ 354.936,00	€ 369.113,00
ILA (initiative locale d'accueil) 8360	€ 66.361,04	€ 43.742,94	€ 44.704,00	€ 45.141,00	€ 9.611,00
Aides familiales 8441	€ 472.946,12	€ 475.152,06	€ 547.026,00	€ 552.603,00	€ 583.233,00
Aides ménagères 8448	€ 70.436,30	€ 97.359,04	€ 105.274,00	€ 105.661,00	€ 145.912,00
Secteur emploi 84492	€ 1.363.902,96	€ 1.474.837,51	€ 1.706.022,00	€ 1.763.688,00	€ 1.876.810,00
Art 60 844921	€ 2.358.594,43	€ 2.142.838,75	€ 2.478.880,00	€ 2.577.041,00	€ 2.017.930,00
(ptp et activa plus en 2016) 844924	€ 586,68	€ -			
Total général	€ 20.712.403,97	€ 20.915.737,00	€ 22.978.800,00	€ 23.435.129,00	€ 24.043.172,00

B. Werkingskosten (+ € 115.440)

Werkingskosten met impact op de gemeentelijke dotatie (€ 97.529)

- Tenlasteneming van een deel van het loon van de coördinator van het gezondheidsproject (project met OCMW Brussel Stad) > € 33.000
- Vernieuwing leasing auto (overgang naar elektrische auto 5/2020) > € 18.500
- Nieuwe software (GDPR, stockbeheer, opleiding) > € 15.060
- Telepolitie > € 4.740
- Budget communicatie > € 20.000
- Verhoging van de bijdrage aan de Vereniging van Steden en Gemeenten > € 3.229
- Nieuwe oproepcentrale verpleegkundigen voor vleugel A1 > € 3.000

Werkingskosten zonder impact op de dotatie

- Voor het Maison de l'Adolescence (gesubsidieerd) > € 37.322

C. Herverdelingskosten (+ € 2.244.072)

- Leefloon 70 % + € 1.507.873 (waarvan 30 % ten laste van de dotatie ofwel € 452.361,90) rekening houdend met een indexering vanaf april 2020. Berekening gemaakt op basis gemiddelde van jan. tot okt. 2019
- De nettolast van de bijstand stijgt met **€ 583.542** in 2020 ten opzichte van 2018.

D. Leningslasten (+ € 556.453)

- De rentelasten op leningen stijgen met € 49.233
- De schuld, dat wil zeggen de afschrijvingslasten, stijgt met € 507.220

Het renovatieproject van het rusthuis heeft op deze investeringsuitgaven een impact van +/- € 60.000 rentelasten en +/- € 53.000 aflossingsschijven in 2020.

Investissements / Charges d'emprunt				
	Compte 2018	Budget 2019	Budget modifié 019	Budget 2020
1040/21100/01	€ 46.169,44	€ 57.896,00	€ 57.896,00	€ 55.397,00
1040/91100/51	€ 253.354,74	€ 406.487,00	€ 406.487,00	€ 573.593,00
1240/21100/01	€ 4.241,81	€ 4.829,00	€ 4.829,00	€ 4.889,00
1240/91100/51	€ 8.522,27	€ 9.630,00	€ 9.630,00	€ 17.549,00
1370/21100/01				
1370/91100/51				
8320/21100/01	€ 549,52	€ 555,00	€ 555,00	€ 501,00
8320/91100/51	€ 6.685,50	€ 6.492,00	€ 6.492,00	€ 8.894,00
8323/21100/01		€ 61,00	€ 61,00	€ 99,00
8323/91100/51				
8341/21100/01	€ 37.758,01	€ 64.997,00	€ 64.997,00	€ 75.834,00
8341/91100/51	€ 137.913,66	€ 188.569,00	€ 188.569,00	€ 313.650,00
8352/21100/01	€ 16,29	€ 15,00	€ 15,00	€ 20,00
8352/91100/51	€ 139,51	€ 142,00	€ 142,00	€ 150,00
Total CPAS	€ 495.350,75	€ 739.673,00	€ 739.673,00	€ 1.050.576,00

E. Investering

Voor 2020 werden voor **€ 1.035.500** investeringen voorzien.

Voor het OCMW en zijn verschillende antennes bedragen onze investeringen **€ 630.000**.

- Studie voor herinrichting van het onthaal Bernier
- Allerlei werken aan de gebouwen (Le Relais, Bernier, ...)
- Vernieuwing van meubilair en computermateriaal

Voor RLT zijn er **€ 342.500** investeringen voorzien.

- Studie tuinaanleg
- Meubilair voor vleugel A1
- Keukenuitrusting
- Wasmachine
- Medisch en verzorgingsmateriaal

Voor Resto du Cœur **€ 60.000** voor werken aan het gebouw.

Voor CAFA **€ 3.000** voor vernieuwing van meubilair.

F. Ontvangsten uit prestaties

De ontvangsten uit prestaties zijn gebudgetteerd op € 7.101.351. Dat is een stijging van € 262.810 ten opzichte van de rekening van 2018. Ten opzichte van het initiële budget van 2019 vertegenwoordigt dit een daling met € 74.308.

Deze ontvangsten bestaan enerzijds uit personeelssubsidies en anderzijds uit toekenningen voor prestaties die het OCMW heeft uitgevoerd.

De ontvangsten voor terbeschikkingstellingen van werknemers onder artikel 60 werden geraamd op € 780.780, waarvan € 648.780 afkomstig is van de gemeente. Dit komt overeen met 54 artikel 60 + 2 artikel 60 'St-Gilliculteurs'.

G. Ontvangsten uit overdrachten

De geraamde gebudgetteerde ontvangsten uit overdrachten ter waarde van € 34.560.568 (exclusief gemeentelijke dotatie) voor 2020 stijgen met € 715.434 ten opzichte van het budget van 2019, een stijging met 2,11 % in vergelijking met 2019. In vergelijking met de rekening van 2018 stijgen deze ontvangsten met € 2.743.633, ofwel 8,62 %. Uiteraard zijn er 'automatische' stijgingen, als gevolg van de stijging van terugvorderbare bijstand (Leefloon en Equivalent Leefloon)

3. Organisatie van de administratie

Aanpassing van de OCMW-werking volgens de nieuwe regelgeving

In 2018 werkte het OCMW van Sint-Gillis aan een statutariseringsbeleid. Deze zal de komende jaren worden uitgevoerd om op lange termijn een financieel evenwicht te bereiken tussen het OCMW en de Gemeente.

Dit beleid heeft onder andere tot doel om het organigram te laten aansluiten bij de huidige en toekomstige behoeften van de instelling en haar gebruikers. Dit beleid moet voor elke functie de carrièreperspectieven ontwikkelen en verduidelijken. Tegelijk moet het de hiërarchische lijn verduidelijken en aangeven wat deze lijn dekt, om zo in de toekomst de projectzones te kunnen ontwikkelen. Het personeelskader moet worden aangepast aan de veranderingen van dit beleid.

Naast de wettelijk verplichte Overlegcomités hebben er ook vaker informele vergaderingen plaatsgevonden tussen de verantwoordelijken van de Gemeente en die van het OCMW.

Sinds de zesde staatshervorming werd een deel van de bevoegdheden van het OCMW overgeheveld naar de gewesten. Een van deze bevoegdheden, zij het zeker niet de minste, betreft de organieke wet van de OCMW's van 8 juli 1976. En hoewel dit al sinds 2014 het voorwerp uitmaakt van een herziening, heeft het OCMW van Sint-Gillis een deel van deze aanbevelingen al geïmplementeerd. Het gaat daarbij met name om maandelijkse directiecomités tussen de Secretaris en zijn diensthoofden, die sinds midden 2016 plaatsvinden. Maar het gaat bijvoorbeeld ook om de identificatie en het risicobeheer van de instelling, hetgeen sinds 2017 gebeurt op basis van interne controlemechanismes. Dankzij deze vergaderingen kan informatie over nieuwe wetgevingen en over allerhande nieuwe regels verspreid worden en kan de budgettaire en financiële situatie van de instelling worden opgevolgd.

Binnen het kader van de interne controle gebeurden er ook andere aanpassingen van nieuwe regelgevingen. Het nieuwe Sociaal Charter, dat werd aangepast om in te spelen op nieuwe managementstijlen en om deze binnen lokale besturen toe te passen, werd in juni 2017 gepubliceerd aan de hand van zes besluiten van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest rond gemeentepersoneel.

Op 30 juni 2018 werden de besluiten van kracht op het vlak van de evaluatie, de niveaus, de rangen en de graden en de aanwerving, de promotie en de interne mobiliteit. Het besluit rond het geldelijke statuut en de weddeschalen zal op 30 juni 2020 van kracht worden. De instelling zal zich moeten aanpassen teneinde in regel te zijn met de nieuwe regelgevingen.

IT-instrumenten voor een vereenvoudigde en efficiënte werking

IT-instrumenten worden steeds vaker gebruikt om taken beter en eenvoudiger uit te voeren. Het OCMW zal in dat kader de verschillende modules voor personeelsbeheer verder blijven integreren (tijdsbeheer, evaluatie, ...), en ook de geleidelijke overgang versnellen naar een volledig digitale werking en om in regel te zijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

B. SOCIAAL BELEID VAN HET OCMW

De OCMW's vormen binnen de structuur van onze sociale zekerheid de **laatste buffer van sociale bescherming**. Aangezien ze op lokaal niveau werken, bestaat hun missie uit de toekenning van een leefloon en uit sociaal-professionele reïntegratieprocessen om opnieuw werk te vinden. OCMW's hebben als basismissie het garanderen van een menswaardig bestaan (artikel 1 van de organieke wet van 8 juli 1976). (Departement Maatschappelijk Welzijn en Departement Preventie Volwassenen)

De definitie van menswaardigheid beoogt niet alleen een materiële, maar ook een sociale emancipatie. Daarom wil het OCMW van Sint-Gillis een **laboratorium voor sociale innovatie** zijn. In dat kader wil het enerzijds oplossingen aanbieden op maat van de sociale urgentie, dit aan de hand van de meest geschikte hulp, die van palliatieve, curatieve, preventieve, materiële, sociale, medische, medisch-sociale, psychologische, ... aard kan zijn. Denk daarbij aan de toekenning van huurwaarborgen, bijstand aan het begin van het schooljaar, maar bijvoorbeeld ook aan groepsworkshops om geïsoleerde individuen sociaal te integreren (Espace Ressources).

Anderzijds wil het OCMW Sint-Gillis zich via concrete acties als sociaal innovatief laboratorium openstellen naar de buitenwereld. Het OCMW is niet de enige speler op het vlak van sociale hulp; dankzij coördinatie met een breder hulp- en ondersteuningsnetwerk kan het sociale werk van het OCMW een essentieel en *bijkomend sociaal ondersteuningselement vormen naast sociale ondersteuning door andere spelers*. Het gaat daarbij om de Sociale Coördinatie van het OCMW van Sint-Gillis, dat op dat vlak **meer dan 120 partners verzamelt rond 11 thema's**. Aanvullend bij deze sociale coördinatie werkt het OCMW nauw samen met alle gemeentediensten die gericht zijn op Bijstand voor personen en Sociaal buurtwerk.

Verder zien we sinds 2017 dat het standpunt van de gebruiker een centrale en vruchtbare rol speelt in de uitwerking van de sociale politiek alsook in het integratieproces, temeer omdat we hierdoor valkuilen kunnen vermijden voor personen die geen beroep doen op het OCMW. Dat is het geval voor het participatieve gebruikersplatform. Hiermee wordt een specifiek probleem geanalyseerd teneinde voorstellen te doen waarmee we ons sociaal beleid gericht kunnen aanpassen.

Dat is ook het geval voor het Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI). Dit heeft vandaag als doel om de gebruiker toe te laten om ook zelf, samen met de MW, te bepalen welke bijstand hij nodig heeft - met andere woorden zijn rechten – maar ook in het licht van zijn verplichtingen, dat wil zeggen zijn plichten. Dit instrument werd aangepast aan de reële problemen van de gebruiker (zoektocht naar een woning, naar een stabiele gezinssituatie enz.) en houdt rekening met zijn mogelijkheden (door gezondheids- of rechtvaardigheidsredenen kan het GPMI soms geen geschikte oplossing bieden voor iemands behoeften).

De strijd tegen het niet gebruikmaken van het OCMW is een doel op zich geworden binnen de sociale werking van onze instelling.

Als voorbeelden van deze doelstelling zien we projecten zoals dat van de 'Maraudeurs' (plaatselijke MW's die op straat op zoek gaan naar daklozen), het contactpunt voor senioren in de wijken (dat op zoek gaat naar geïsoleerde thuiszittende ouderen) en de opening van een steunpunt (een dienst in laag Sint-Gillis waar men terecht kan voor informatie, bij problemen of voor fysieke begeleiding) en MADO Sud (opgericht om te beantwoorden aan de behoeften van de jongeren van 12 tot 25 jaar oud en hun families).

Andere acties in die richting blijven behouden. Wij vermelden hier de verschillende producties op het vlak van communicatie voor de gebruikers (ouders, buitenlanders, jongeren, ouderen, professionals uit de sociale sector, enz.) en de publicaties van CEMO en CAFA vzw. Gelet op de uitdagingen die het Maatschappelijk Welzijn in Sint-Gillis vertegenwoordigt, worden verder nog bepaalde thema's naar voren geschoven en versterkt.

Thematische prioriteiten

- **Jongeren in nood:** alleenstaanden van 18-29 jaar > **28,3 %** (Monitoring wijken)
- **Eenoudergezinnen** > Sint-Gillis: **10,7 %** - OCMW Sint-Gillis **+/- 26 %**
- **Toegang tot huisvesting**
  - > Stijging van de huurprijzen
    - Gemiddelde huur tweekamerappartement: **€ 664,01**
    - Mediaan prijs appartement 2018: € 200.000 (+/-30 % stijging in Sint-Gillis)
  - > Strijd tegen huisjesmelkers
  - > Huisvesting studenten
- **Partner- en intrafamiliaal geweld**
- **Institutioneel geweld ten aanzien van gebruikers en werknemers**

C. EEN COHERENT SOCIAAL AANBOD AANGEPAST AAN DE NODEN

1. De sociale werking

De sociale werking van de instelling bestaat uit twee departementen: het Departement Maatschappelijk Welzijn en het Departement Preventie Volwassenen. Beide departementen vormen het hart van de instelling. Het Departement Maatschappelijk Welzijn brengt een groot team maatschappelijke werkers samen, die in eerste lijn de noden proberen in te vullen van personen die zich aanmelden. Daarnaast is er de backoffice, dat alles verwerkt en dat zich bezighoudt met terugvorderingen van het ministerie voor Maatschappelijke Integratie.

Het puur administratieve werk neemt toe in de dagelijkse werking van de maatschappelijke werker en dat kan de hoofdtak van zijn tussenkomst in het gedrang brengen. Het is belangrijk te vermelden dat **+/- 70 % van de werktijd van de maatschappelijk werkers besteed wordt aan de uitvoering van de eerste psychosociale begeleiding, wat nog steeds de hoofdactiviteit vormt van het OCMW.**

Daarnaast dient opgemerkt dat er een nieuwe verantwoordelijke is aangesteld voor het onthaal, dat iemand van het niv. BH4 is aangeworven in het Rusthuis en dat het team van de Restos du Cœur is versterkt met een FTE voor de coördinatie.

Supervisie van de maatschappelijke werkers.

Aansluitend bij de ontwikkeling van een deontologische code in 2018. Het departement Maatschappelijk Welzijn zet zijn werk voort in verband met de kwaliteit van het maatschappelijke werk, de instrumenten en de methoden die ter beschikking worden gesteld van de maatschappelijke werkers. Dit werk gebeurt samen met instanties die de professionals in staat stellen om die instrumenten te ontwikkelen.

Een herstructurering van de teams van de algemene sociale dienst heeft als basis gediend voor de versterking van de instrumenten en de methoden voor het maatschappelijke werk in

die dienst. In 2019 werd een extra coördinator in dienst genomen op de algemene sociale dienst. De maatschappelijke werkers gaan dus in kleinere teams gehergroepeerd worden (een tiental ongeveer). Deze kleinere teams worden begeleid door coördinatoren en zullen vaker bijeenkomen om intervisies te kunnen laten plaatsvinden waarop de professionals hun standpunten kunnen aftoetsen aan elkaar, hun instrumenten en positionering en de gebruikte methoden kunnen delen. De teamvergaderingen vormen ook een gelegenheid voor de coördinatoren en de verantwoordelijken van de sociale dienst om te werken met de maatschappelijke assistenten aan de harmonisering van de praktijken, of het nu gaat om de opmaak van rapporten, gesprekstechnieken, de kennis van het netwerk. Voor de maatschappelijke werkers is het van primordiaal belang dat ze regelmatig advies en coaching kunnen krijgen van hun coördinator.

De supervisie die wij in 2020 opnieuw gaan voorstellen voor de maatschappelijke werkers, komt bovenop die bijzondere aandacht voor het werkkader en de werkmethoden. De momenten van supervisie geven de MW de kans om moeilijkere situaties los te laten maar ook om wat afstand te nemen van de dagelijkse praktijk om de betekenis die ze individueel en collectief geven aan hun werk en hun vak, niet uit het oog te verliezen.

Beschikbaar bedrag

De term beschikbaar bedrag wordt gebruikt om te bepalen welk inkomensbedrag overblijft na besteding van alle zagezegde essentiële huishouduitgaven. Een aanzienlijk deel van de inwoners van Sint-Gillis moet rondkomen met een bedrag dat gelijk ligt aan of licht hoger ligt dan het leefloon. Voor hen is het moeilijk om hun noden in te willigen. Deze bevolkingsgroep vormt per definitie niet het doelpubliek van de OCMW's, terwijl ze uiteraard wel steun zou kunnen krijgen. In dat kader heeft de Raad voor Maatschappelijk Welzijn beslist om sociale bijstand te verlenen aan personen van wie het inkomen tot 10 % boven het leefloon ligt. Binnen de sociale Staff wordt verder nagedacht over de berekeningstabellen.

Eerste- en tweedelijnsopleidingen

In 2020 gaat de instelling verder met een eerste- en tweedelijnsopleiding voor nieuwe maatschappelijke werkers. Zij kunnen zo hun kennis uitbreiden rond het veelvoud aan diensten en ondersteuning die het OCMW van Sint-Gillis aanbiedt. Deze kennis van onze diensten vormt een enorme tijdwinst voor het dagelijkse werk van deze medewerkers.

Bijscholing

In 2019 werden thematische opleidingen georganiseerd rond kwesties als Partner- en intrafamiliaal geweld. In 2020 zullen andere thema's aan bod komen:

- Radicalisme
- Roma's
- Mentale gezondheid
- Huisvesting
- Toegang tot de Belgische nationaliteit

Gelijkschakeling van de gedragsregels (Blanco-Comités)

In de loop van 2020 start de juridische dienst met de gelijkschakeling van de gedragsregels, voor alle sectoren (BCSD, CBJ, Comité Maatschappelijke Integratie, Comité Rusthuis, Cultuur, enz.). Vervolgens moet bekeken worden op welke manieren de toepassing ervan verbeterd kan worden in de dagelijkse werking van de maatschappelijke werkers.

2. Individuele hulp

De Algemene Sociale Dienst en de verschillende onderdelen ervan vormen de eerste lijn voor de individuele hulpverlening die ons centrum aanbiedt. De maatschappelijke werkers van deze dienst vervullen de hoofdtaak van het centrum, in overeenstemming met artikel 47 van de organieke wet: 'De maatschappelijke werker moet personen en families helpen om kritische situaties waar ze zich in bevinden te ontstijgen of te verbeteren. Dit binnen het kader van de algemene doelstelling van het OCMW, namelijk "iedereen de mogelijkheid bieden om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid".

In dat verband begint de aangeboden individuele hulpverlening met het werk van de onthaalteams. De medewerkers van het onthaal, de stewards en de MW aan het onthaal zijn alle dagen beschikbaar zodat de mensen die komen aankloppen bij het centrum, een kwalitatief onthaal en duidelijke en nauwkeurige informatie krijgen.

Zodra de MW aan het onthaal heeft geluisterd naar de vraag en een eerste analyse heeft gemaakt, kan de persoon in kwestie worden doorverwezen en/of ontvangen door een MW van de sector. Dit eerste werk betreft een analyse die samenhangt met de diversiteit van het publiek en de toenemende complexiteit van de wettelijke bepalingen, regels, uitzonderingen, voorwaarden die de maatschappelijke werkers moeten beheersen.

De begeleiding die de lokale maatschappelijke werkers bieden, bestaat uit luisteren, analyseren en helpen. Deze begeleiding kan veel uiteenlopende vormen aannemen. Toegang tot het recht en prioriteit voor de mensen die de hulp van het centrum komen inroepen. De maatschappelijke werker gaat in alle gevallen in detail onderzoeken op welke bijstand de persoon in kwestie allemaal aanspraak kan maken, ongeacht de bevoegdheid van het centrum of andere instanties. In geval van bijstand van het OCMW bestaat de rol van de MW erin om verslag uit te brengen bij de comités, zodat eventueel bijstand kan worden verleend. Deze financiële bijstand, op regelmatige basis of punctueel, als curatieve oplossing dan wel preventief, kan betrekking hebben op alle levensaspecten van de persoon: huisvesting, gezondheid, gezin, voeding, enz.

Het administratieve werk is aanzienlijk en kan soms tijdrovend en vervelend zijn. Toch blijven de maatschappelijke werkers het grootste deel van hun tijd besteden aan de psychosociale begeleiding van de gebruikers. Het is tijdens die begeleiding, op afspraak in het OCMW, thuis, met de personen bij de stappen die ze ondernemen, dat er een band ontstaat die onmisbaar is voor een vertrouwensrelatie. In veel gevallen vindt de persoon bij de maatschappelijk werkers heel wat meer dan louter een tussenpersoon tussen zichzelf en de comités. Maar een luisterend oor, advies en steun. De tussenkomst van maatschappelijke werkers gebeurt op basis van de behoeften en vragen van de persoon, rekening houdend met zijn parcours en zijn capaciteiten en tempo. De instrumenten en methoden die de maatschappelijke werkers gebruiken, worden voortdurend opgevolgd door de verantwoordelijken.

Het werk van de lokale maatschappelijke werkers moet ook centraal staan in het netwerk van de interveniënten, ongeacht of ze intern dan wel extern zijn. De tussenkomst van de algemene sociale dienst blijft in veel gevallen het middelpunt van de sociale begeleiding, waarrond de gespecialiseerde interventies van de andere diensten of onze partners worden uitgewerkt.

2.1 Kinderen en jongeren

De jeugddienst van het OCMW, het team van CEMO AMO, de jeugdgroep en de GAPPI-groep voor sociale coördinatie van het OCMW van Sint-Gillis bundelen hun krachten om acties te ontwikkelen voor kansarme jongeren.

De uitdagingen en context van Sint-Gillis 2019-2020

- De sociale en economische kloof vertaalt zich lokaal in Sint-Gillis in een fenomeen van verpaupering voor de enen en opwaardering voor de anderen.
- Stijging van een 'jonge' populatie; kinderen, adolescenten en jongvolwassenen.
- De dienst voor bijstand worden te 'gespecialiseerd'; het is dus nodig om 'algemene' diensten te behouden, zoals CEMO
- Steeds complexere familiale situaties: bij de sociale en economische problemen komen tal van moeilijkheden zoals mentale gezondheidsproblemen, problematisch gebruik, huisvestingsproblemen, problemen met het gerecht, verblijfsstatuten, enz.
- Problemen die verband houden met de school.
- De autonomie van jongeren: breuken met de familie en de instellingen.
- Het fenomeen van eenoudergezinnen; nood aan ondersteuning bij het ouderschap.
- De jongeren in de openbare ruimte: samenleven complex en soms gespannen.
- Het huisvestingsprobleem algemeen maar ook specifiek in Sint-Gillis, waar het steeds moeilijker wordt om correcte huisvesting te vinden tegen een betaalbare prijs.

Ouderschapsbijstand en strijd tegen kinderarmoede

- In 2018 begeleidde de jeugddienst van het OCMW **940 kinderen/jongeren**, dat wil zeggen **501 gezinnen**
- Deelname aan GAPPI en medewerking aan de verschillende acties (bijv. bewustmaking van de actoren van jonge kinderen evenals schoolactoren)
- Project Workshops voor Ouders: organisatie van ontmoetingen tussen ouders rond een verbindend thema. Model van self-help
- De actie- en preventiegroep voor kinderarmoede (GAPPI - groupe d'action et de prévention de la précarité infantile) stelde in 2018 een brochure op, "*Parents, besoin d'aide à Saint-Gilles?*". Dit was gericht aan ouders en aan scholen of buitenschoolse verenigingen en bood in grote lijnen een zicht op de diensten die ouders met financiële problemen toelaten een beroep te doen op bijstand of antwoorden. De brochure wordt begin 2020 aangepast
- Dankzij een overeenkomst met de vzw Petit Vélo Jaune kunnen gezinnen met specifieke behoeften aan bijstand worden opgevolgd. Gedurende een jaar zal een vrijwilliger een keer per week het hulpbehoevende gezin begeleiden. Het gaat om een meer specifieke en individuele ondersteuning voor gezinnen (0-3 jaar)
- De 'Bourse aux associations' waar sociale eerstelijns spelers uit de sector een stand konden plaatsen, werd opnieuw georganiseerd **in 2019 en wordt** gepresenteerd en bekendgemaakt op de Internationale Dag voor de rechten van de vrouw
- De jeugddienst van het OCMW en het CEMO organiseert in 2019 workshops voor ouders in scholen, via de Espace Ressources en in andere verenigingen
- Ook de gecentraliseerde verkoop van luiers wordt bestudeerd, wat georganiseerd door het OCMW via het **Epi St.Gilles**. De luiers kunnen als perfect lokmiddel dienen om ouders bewust te maken van voeding en van consumptie in het algemeen.
- **Oprichting en installatie van MADO Sud** > opening voor het publiek gepland begin 2020

Samenwerkingen met partners zoals de *CIFA* (École de devoir - scholen waar kinderen hun huiswerk kunnen maken, creatieve workshops), *Singularités plurielles* (begeleiding om onderwijs te volgen en creatieve begeleiding tijdens de eerste 3 jaar van het lager onderwijs)

voor kinderen moet studieproblemen) of *Solidarité réussite* behouden een zeer positieve impact op het leven van kinderen en van jongeren. Deze samenwerkingen zullen dus worden verdergezet.

Ondersteuning voor studenten (GPMI-contract)

In 2020 wordt een project uitgewerkt waarbij voor de studenten een studiezaal ter beschikking zal worden gesteld tijdens de blokperiode, vóór de examens.

Strijd tegen het niet inschakelen van het OCMW

- In 2018 pasten verschillende sociale spelers de anamnese-tabel aan, waarmee de focus gelegd kan worden op problemen van kinderarmoede. Deze tabel zal in 2020 concreet worden toegepast.
- Om de strijd aan te gaan met het fenomeen van personen die geen beroep doen op het OCMW, hebben de jeugddienst en het CEMO-team het project “Hors les murs” (HLM - “over de muren heen”) ontwikkeld, dat zijn oorsprong kent in de straten van Sint-Gillis. Elke woensdag op het Morichar-plein en elke vrijdag in laag Sint-Gillis zullen er “Maraude”-acties georganiseerd worden. Tijdens deze actie kunnen eerste informele contacten ontstaan met kinderen en jongeren. Een dergelijke proactieve benadering van jongeren blijkt een uiterst vruchtbare tactiek, aangezien de meeste jongeren nadien naar de jeugddienst trekken

Het KAP – Kot Autonome Provisoire (Voorlopig Autonoom Kot)

Vandaag telt het OCMW **11 wooneenheden** (Sint-Gillis, Vorst, Elsene) voor dit project om jongeren autonoom te leren leven. Het project wordt opgevolgd door CEMO en blijft een uitstekend instrument om jongeren te laten wennen aan andere begeleidingsvormen en vooral om hen een stabiele situatie aan te bieden.

AMOrce

Met dit project willen we specifieke partnerships ontwikkelen met lagere en middelbare scholen en hun workshops aanbieden in de klassen. Deze workshops draaien rond actuele thema's en rond uitdagingen waar middelbare scholen mee te kampen hebben. Meer dan 50 workshops worden uitgewerkt in partnership met het uitgebreide schoolnetwerk (leraars, leerlingen, bemiddelingspersonen, ...). Het gaat om twee types workshops, thematische animaties en praatgroepen.

Nieuwe projecten 2020

- Zoektocht naar een ruimte voor regelmatige groepsactiviteiten: workshops voor ouders, opvang van groepen jongeren (projecten, workshops, animaties).
- Herinrichting van de ruimten van de lokalen in de Parmastraat 86: inrichting van kantoorruimte op de eerste verdieping (aanschaffing van een eenheid KAP)
- Samenwerking en realisatie van een permanentie binnen MADO Brussel-Zuid
- Verjaardag voor 10 jaar KAP
- Opening van één zaterdag per maand (nieuwe bepaling van Jeugdzorg)

2.2 Bejaarden

Sint-Gillis telt een groot aantal 65+'ers. De demografische en sociaal-economische gegevens wijzen op een niet-verwaarloosbaar armoederisico, zoals ook blijkt uit de *Zoom op de gemeenten* dat het BISA in 2016 publiceerde. Voor het OCMW is het dus belangrijk om acties te initiëren om deze armoederisico's voor momenteel zelfstandige gepensioneerden terug te dringen, om hun zo lang mogelijk in staat te stellen zelfstandig te kunnen wonen en ook om in te spelen op de noden van de bewoners van de Serviceflat en van het Rusthuis (+/- 170 personen).

Thuiswonen

Om thuis te kunnen blijven wonen, is een goede kennis van de bestaande diensten vereist. Daarom werd de brochure '**Bons plan 60+ à Saint-Gilles**' in 2020 opnieuw uitgebracht. Deze brochure had als doel om het gepensioneerden gemakkelijker te maken om beroep te doen op verschillende vormen van bijstand: THAB, IGO, medische bijstand, enz.

Het Collectief Violette

Het departement Maatschappelijk Welzijn telt onder zijn teams het Collectief Violette. De maatschappelijke werkers en de huishulp van deze dienst vormen de gespecialiseerde sociale dienst van het centrum voor bejaarden. Deze dienst groepeerd op één plaats de verschillende diensten van ons centrum die te maken hebben met de problemen van bejaarden en gehandicapten: huishulp (ook voor gezinnen in moeilijkheden wegens ziekte), de voorbereiding van de toetreding tot Serviceflats en de sociale opvolging van de bewoners van de flats, de begeleiding bij de toetreding tot een rusthuis (ons rusthuis en de andere) en het vrijwilligerswerk thuis (Soli St-Gilles). De werknemers van het Collectief Violette hebben als opdracht onder meer om:

- een grotere zichtbaarheid te garanderen en een betere coördinatie van de diensten die intern en/of extern worden aangeboden
- een geprivilegieerde gesprekspartner te zijn voor de verschillende lokale en regionale interveniënten in verband met bejaarden en gehandicapten
- de ontwikkeling van de diensten voor huishulp te bevorderen
- de bejaarden en gehandicapten in staat te stellen om langer in hun eigen omgeving te blijven en op die manier bij te dragen tot het behoud van hun levenskwaliteit
- beter tegemoet te komen aan de behoeften die niet of onvoldoende zijn gedekt door externe diensten -een actief informatiebeleid is hiervoor noodzakelijk.
- de toetreding tot een rusthuis en de verplaatsingskosten uit te stellen en/of te vermijden.

De familiale hulp en huishoudelijke hulp van het Collectief Violette assisteren, helpen en begeleiden de begunstigden bij de uitvoering van de dagelijkse taken. Zij vervullen ook een preventieve rol voor de persoonlijke risico's. Zij moeten de dienst inlichten over elke achteruitgang die ze vaststellen bij de begunstigde.

Rusthuis Les Tilleuls

Het uitbreidings- en renovatieproject van het Rusthuis Les Tilleuls is in 2009 van start gegaan met voorstudies voor het project. In november 2018 werd de onderneming belast met de werken aangesteld. In maart 2019 zijn de werken van start gegaan. Fase 1 is gefinaliseerd sinds augustus 2019. Fase 2 is gestart in augustus 2019 en zal +/-22 maanden duren. Dit project leidt op termijn tot een structuur waar gepensioneerden terecht kunnen en behandeld kunnen worden. Het zal 198 bedden tellen en beantwoorden aan de laatst geldende normen, dankzij individuele toiletten op elke kamer, brandveiligheidsnormen en toegang voor personen met een beperkte mobiliteit.

Animatie- en activiteitenaanbod

Het activiteitenaanbod voor bewoners van het rusthuis, de serviceflats en het dagcentrum vormt nog steeds een belangrijke aantrekkingspool van de instelling: informaticalessen, artistieke workshops, Activ-dog enz.

Het team werd versterkt met de aanwerving van 1 FTE voor de Coördinatie en een Ergotherapeut.

EHealth

Medische dossiers en voorschriften worden momenteel gedeeltelijk via het informaticaplatform e-Health beheerd. Daarom zijn de bewoners begonnen met zich op dit online platform in te schrijven en zich akkoord te verklaren om hun elektronische gegevens te delen met de verzorgende arts en met de coördinatie-arts van het Rusthuis Les Tilleuls.

Good Food-label (twee vorken)

De nieuwe overeenkomst is op 1 januari 2018 ingegaan. Doel was om meer biologische producten aan te bieden, permanente afwisselingen met vegetarische gerechten te garanderen en een "good food"-label te verkrijgen dat door Leefmilieu Brussel werd toegekend. In december 2018 zal een tevredenheidsenquête worden uitgevoerd bij de bewoners. Resultaten enquête?

Numérique Solidaire @ home (Digitaal solidair @ home)

Dit project van de groep Derde leeftijd van de sociale coördinatie van het OCMW Sint-Gillis wordt ondersteund door het Koning Boudewijn-Fonds. Het project werd overgenomen door Soli Sint-Gillis en biedt gepensioneerden de mogelijkheid om thuis gezelschap te krijgen van vrijwilligers en om zo te de digitale kloof van dit publiek te dichten. Het project wordt voortgezet in 2020 en is vooral gericht op personen die zelf niet in staat zijn om zich naar de Atelier du Web te verplaatsen, de belangrijkste projectpartner.

2.3 Daklozen

De problematiek van daklozenhulp is cruciaal, zeker in het licht van de groeiende verarming in Brussel alsook van de migratiecrisis. Het OCMW van Sint-Gillis werkt financieel mee aan de organisatie van winteropvang.

Overeenkomst met opvangtehuizen en hotels

Het centrum handhaaft de partnerships met de opvangtehuizen en hotels en bouwt ze verder uit in 2020. Dat gebeurt via overeenkomsten of feitelijke samenwerkingen. Dat biedt onze diensten de broodnodige huisvestingsoplossingen in noodsituaties. In het geval van de opvangtehuizen vinden die samenwerkingen ook plaats voorafgaand aan hun werk op het vlak van collectieve huisvesting met het team Begeleid Wonen en de transitwoningen.

Partnership met de lokale actoren: Dokters van de Wereld, vzw Bulle, Rolling douches, Douche-Flux, Rode Kruis, enz.

Dokters van de Wereld, Bulle enz. zijn spelers met rechtstreekse werking in the field. Zij fungeren als perfecte schakel tussen personen in moeilijkheden en de eerstelijns sociale hulp van het OCMW. Nauwe partnerships hebben het mogelijk gemaakt om onze acties te consolideren in een logica van complementariteit.

Mobiele Antenne voor Maatschappelijk Welzijn (AMAS)

De 'maraudeurs' (naam die werd gegeven aan de twee maatschappelijk werkers van het project AMAS) verrichten voornamelijk straatwerk. Ze besteden gemiddeld 60 % van hun

werkuren aan rechtstreeks contact met het publiek. Tijdens hun maraudes zoeken ze zelf contact met mensen die op straat leven in Sint-Gillis.

Hun werkgebied wordt bepaald op basis van de gekende of veronderstelde aanwezigheid van daklozen. Een eerste opdracht voor dit team bestaat er dus in om een actieve kennis te onderhouden van deze doelgroep. Door hun rechtstreekse contacten met de gebruikers maar ook via samenwerkingen met de andere actoren van de sector houden ze toezicht op de evolutie van de zones die worden ingenomen door mensen op de dool. Door hun flexibele werkuren, die regelmatig buiten de klassieke openingsuren van het centrum vallen, kunnen ze ook de evolutie van die zones op verschillende momenten van de dag en het jaar opvolgen. Om in contact te komen met mensen die op straat leven, begint het werk van de maraudeurs met het leggen van een eerste contact. Rekening houdend met de zeer bijzondere context van de straat, kan deze fase wat tijd kosten. Voor bepaalde mensen die ver van instellingen zoals het OCMW staan, vraagt het wat tijd vooraleer ze gaan praten, hun vertrouwen geven of hulp vragen.

Gesprekstechnieken en actief luisteren zijn elementen waarmee een vertrouwensrelatie kan worden opgebouwd. Op basis van dat eerste contact kan de maatschappelijk werker de situatie algemeen evalueren en mogelijke oplossingen voorstellen aan de betrokkene. Net als ieder ander die in het OCMW wordt opgevangen, en afhankelijk van zijn situatie, kan hij toegang krijgen tot het leefloon, de tenlasteneming van de medische kosten en allerlei andere kosten naar gelang van zijn behoeften. In 2019 hebben ze meer dan 200 personen benaderd en begeleid.

Voor de uitvoering van hun opdrachten zijn teamwork en partnerships van primordiaal belang. Het team heeft dagelijks contact met de andere interveniënten op het terrein. Het zijn de partners die onze koers bepalen en die ons helpen om het eerste contact te vergemakkelijken. Het is naar hen dat wij de gebruikers doorsturen gedurende onze begeleiding.

Veel mensen waarmee het team in contact komt, hebben immers al een ontmoeting gehad met andere interveniënten, met name in de zone rond het Zuidstation. Verschillende organisaties komen tussenbeide, via hun opvangpermanenties in lokalen in de omgeving of via mobiele teams. De maatschappelijk werkers van deze structuren, meestal vzw's, kunnen de situatie beoordelen en ons team inschakelen indien bijstand van het OCMW vereist is.

Contactenkaart

De groep 'Avec ou sans abris' (Met of zonder dak) van de Sociale Coördinatie van het OCMW van Sint-Gillis ontwikkelde in 2018 een contactenkaart met de gegevens van een of meerdere sociale contactpersonen. Zo weten de sociale en medische spelers bij wie ze terecht kunnen voor essentiële informatie en kunnen ze de meest dringende opvolging bieden in noodgevallen of wanneer de persoon op straat daar zelf niet toe in staat is (vooral op het vlak van medische opvolging). Dit instrument blijft behouden en zal worden bijgewerkt om verdeeld te worden in een ruimer gebied.

Perspectieven 2020

Wijkcontract ZUID 'De wijk met een woonvriendelijke stationsomgeving'

- Nieuwe partnerships met de Gemeente en operatoren uit het verenigingsleven
- Mutualisering van de middelen en hulpbronnen

2.4 Vreemdelingen

Binnen de huidige context van de opvangcrisis gebeurt het steeds vaker dat vreemdelingen die door het OCMW worden opgevolgd, ook te maken krijgen met grote moeilijkheden (op het vlak van administratie, huisvesting, werk enz.), waardoor ze een daklozenbestaan riskeren. In 2019 werden een aantal gerichte acties voor dit publiek uitgewerkt.

Brochure “Commune hospitalière” (Opvanggemeente)

De groep Migraties van de Sociale Coördinatie van het OCMW van Sint-Gillis ontwikkelde deze speciaal voor migranten bestemde brochure. Deze brochure wordt verspreid in 2020 via de bevolkingsdienst van de gemeente en via partnerverenigingen, en wordt ook in verschillende talen vertaald.

Informatiesessies

Daarnaast blijft de 'Migratiegroep' verder thematische informatiesessies organiseren voor dit publiek om hen op de hoogte te houden van hun rechten en plichten.

De volgende thema's zullen behandeld worden:

- Huisvesting
- Toegang tot de Belgische nationaliteit en verblijfsvergunning
- Gezondheid
- Onderwijs
- Opleidingen en werk zoeken

De Groep zal aanwezig zijn op de onthaaldag die de Gemeente organiseert voor de nieuwe bewoners.

Lokaal opvanginitiatief

Sint-Gillis heeft zich geëngageerd als gastvrije gemeente. Het OCMW verleent daarom zijn medewerking aan acties voor dit publiek en aan acties rond de opvangproblematiek. Daarom, en rekening houdend met de sluiting van het Lokaal Opvanginitiatief van het OCMW aan het Voorplein in 2017, is in 2020 een heropeningsproject voorzien voor het LOI (Waterloosesteenweg 4), met 2 wooneenheden (2 duplexen).

Het gebouw verwelkomt ook het team maatschappelijke werkers van de 'maraude', die hier een lokaal hebben.

3. Sociaal-professionele integratie en sociale activering

Het ideale scenario van het OCMW is om een persoon via sociale en culturele emancipatie definitief aan de armoede te onttrekken. Binnen dat objectief vormt de sociaal-professionele integratie een van de andere pijlers van het OCMW.

De financiering en controle die de verantwoordelijke autoriteiten aan dit publiek aanbieden, zijn sterk geëvolueerd. Dit verplicht ons om nieuwe procedures te implementeren en om nieuwe tools uit te werken om het hoofd te bieden aan de financiële eisen van de conventioneringskaders (Besluit van de regering van de Franse Gemeenschap waardoor kandidaten moeilijker een studiebeurs kunnen bekomen, de 6de staatshervorming, waardoor de gemeenschapsregering via artikel 60§7 beslist heeft tot een gezamenlijke versie van de harmonisering van het werkbeleid, ...). Deze nieuwe eisen evolueren naar een grotere objectivering van middelen die worden aangewend ter begeleiding van het publiek (wat de administratieve last van maatschappelijk werkers vergroot), alsook naar meer bewijsnood van de efficiëntie van onze interventies (hetgeen de druk aantoont die komt kijken bij de verplichting tot het behalen van de aan ons toegewezen objectieven).

Deze verschillende veranderingen leiden tot grondige aanpassingen van onze professionele taken op het vlak van maatschappelijk werk.

Presentatie van de Secteur Emploi (werkgelegenheidstak)

De Secteur Emploi werd opgericht om iedereen, op vrijwillige basis en volgens eigen keuze, de kans te geven om in de beste omstandigheden te arbeidsmarkt te betreden. De Secteur Emploi bestaat uit 2 interventiepijlers voor het publiek dat beroep doet op onze diensten:

- De sociale hermobilisering: het bekomen van een gestructureerde interventie door collectieve workshops die het doelpubliek toelaten om zich te hermobiliseren en sociaal te emanciperen
- Sociaal-professionele integratie: het bekomen van een gestructureerde interventie door individuele begeleiding op het vlak van de belangrijkste stappen van de SPI: bepaling van het professionele project, vooropleiding, opleiding en/of studies, actieve zoektocht naar werk en start van de professionele activiteit.

Interventiepijlers	Algemene doelstelling	Doelgroep	Structurering van de interventie volgens de algemene doelstelling
Sociale hermobilisering	Bevordering sociale integratie	Publiek dat verwijderd is van de arbeidsmarkt en dat kwetsbaar is geworden door een lange periode van inactiviteit	Structurering van de interventie door de organisatie van collectieve workshops om de doelgroep opnieuw te activeren en sociaal te emanciperen
Sociaal-professionele integratie (SPI)	Op termijn de toegang tot een langdurige en kwaliteitsvolle tewerkstelling bevorderen	Publiek dat openstaat voor professionele integratie op min of meer lange termijn	Structurering van de interventie door de organisatie van individuele begeleiding rond de belangrijkste stappen van de SPI: bepaling van het professionele project, vooropleiding, opleiding en/of studies, actieve zoektocht naar werk en start van de professionele activiteit.

De diensten die deel uitmaken van de Sector Tewerkstelling, zijn als volgt gestructureerd:

SOCIALE HERMOBILISERING	
Espace Ressources	Deze richt zich vooral op de collectieve begeleiding via workshops die rechtstreeks of onrechtstreeks leiden tot een groter zelfvertrouwen, een groter gevoel nuttig en/of efficiënt te zijn, meer erkenning en een sterkere sociale link en tot herwonnen vertrouwen om een breed integratieproject aan te kunnen (wat zich niet per se vertaalt in een deelname aan een sociaal-professioneel integratieparcours)
SOCIAAL-PROFESSIONELE INTEGRATIE	
Sésame	Een individuele interventie die zich vooral richt op de hermobilisering tot werk, de bepaling van een professioneel project en de stapsgewijze uitwerking van dit project
La Cellule Insertion (Cel Integratie)	Een individuele interventie rond de begeleiding van het publiek dat zich voor een (voor)opleiding en voor studies heeft ingeschreven.
La Table d'Emploi (Werktafel)	Een individuele interventie die zich richt op hulp bij het zoeken naar werk voor laagopgeleide personen. Het zorgt er vooral voor dat mensen op grond van art. 60§7 van de organieke wet aan de slag kunnen met een arbeidsovereenkomst.
Passerelle	Verzorgt de sociaal-professionele opvolging van personen die op grond van art. aan de slag kunnen met een arbeidsovereenkomst.
CARRE (Cellule d'Activation des Ressources et Recherche d'Emploi - Activeringscel van personen en zoektocht naar werk)	Voert individuele acties rond hulp bij de zoektocht naar werk in de richting van de "klassieke markt", alsook collectieve acties voor personen die hun arbeidsovereenkomst op grond van art. 60§7 beëindigen.

Bezoekersaantallen

- In 2018: **1467 personen** met aparte begeleiding, van wie 70 werden opgevolgd in het kader van de sociale hermobilisering voor de Espace Ressources en **1397 personen** in SPI door Sésame, de Cellule Insertion, de Table d'Emploi, de CARRE en Passerelle.
- We vermelden dat het aantal personen (458 personen) dat zich op vraag van de Sociale Dienst meldde bij de Secteur Emploi, voor het eerst sinds 2012 gestegen is.
- De meeste nieuwe aanvragen van het publiek (59 %) bij de aanmelding bij de Secteur Emploi betreffen een project dat te maken heeft met de bepaling van het project, van de (voor)opleiding of van studies. Dit heeft te maken met het profiel van onderstaande publiek

Profiel van het publiek

- De verhouding man/vrouw is quasi perfect gelijk voor de volledige Secteur Emploi
- Het grootste deel van het publiek is tussen 25 en 44 jaar oud
- De meerderheid van ons publiek (54%) heeft een buitenlandse nationaliteit
- De analyse van het opleidingsniveau toont aan dat de meerderheid van ons publiek (77 %) niet het equivalent van een middelbaar schooldiploma heeft behaald
- Meer dan de helft van ons publiek (9 %) is 2 jaar of langer non-actief.

Het profiel van het publiek is ook dit jaar voor het grootste deel laagopgeleid en van buitenlandse nationaliteit. Het gebrek aan professionele ervaring in België en de lange werkloosheid van een aanzienlijk deel van het publiek bemoeilijken de toetreding tot een beroepsopleiding of tot een baan. Er blijven dus grote uitdagingen om:

- Het publiek te informeren, in te lichten en te ondersteunen en het tegelijk centraal te blijven stellen in onze dagelijkse werking, ondanks de verhoogde administratieve last van maatschappelijk werk als gevolg van institutionele evoluties.
- De ontwikkeling van sociale hermobiliseringsacties verder te zetten naar een fragiel publiek dat zeer ver van de arbeidsmarkt staat
- Ondersteuning en begeleiding te garanderen om een van de 2 integratietalen te leren alsook om competenties te vergaren aan de hand van een inschrijving voor een opleiding of voor studies. Deze elementen vormen een antwoord op het lage opleidingsniveau van het ondersteunde publiek
- Een professionele ervaring aan te bieden aan een publiek zonder hoog opleidingsniveau en zonder veel ervaring in het kader van art.60, alsook om tijdens het contract begeleiding te verzorgen teneinde een stabiele carrière op de arbeidsmarkt te bereiken.

Gerealiseerde projecten

Interventiepijler nr. 1: Sociale hermobilisering (operationele doelstelling 1.3 van het TSP)

In 2018 vertegenwoordigt de collectieve pijler 3/4 van de interventie van Espace Ressources met 1.331 uur aan workshops, waarvan 53 % georganiseerd werd door partners en onderaannemers en 47 % door het team zelf.

In totaal heeft Espace Ressources **91 personen** begeleid in 2018.

45 personen hebben een proces beëindigd in Espace Ressources, waarvan er **34** een volledig proces hebben afgelegd: **16** van hen werden doorverwezen naar een project voor sociale integratie en **17** van hen naar een project voor sociaal-professionele integratie.

Interventiepijler nr. 2: Sociaal-professionele integratie (operationele doelstelling 1.2 van het Strat. Plan)

In 2018:

Realisatie 1: Projectbepaling

- **164 personen** waarvoor de eerste doelstelling werd bereikt, namelijk het bepalen van een professioneel project om vervolgens hun SPI-parcours voort te zetten

Realisatie 2: Vooropleiding - Opleiding en/of studies

- **74 personen** ingeschreven voor alfabetiseringslessen, lessen Frans als vreemde taal (FLE of Français Langue Etrangère) en lessen Nederlands als vreemde taal (NLE of Néerlandais Langue Etrangère).
- **44 personen** ingeschreven voor vooropleiding
- **128 personen** ingeschreven voor 'kwalificerende', alternerende en 'certificerende' opleidingen, niet gelijkgesteld met studies met een volledig leerplan.

- **348 personen** ingeschreven voor studies met volledig leerplan

Realisatie 3: Werk zoeken en tewerkstelling

- **573 personen** gevolgd op zoek naar werk
- **259 personen** werden tewerkgesteld (alle contracten samen) na hun begeleiding in de Sector Werk.
- **200 personen** nieuw in dienst genomen in het kader van art. 60
- **54 bestaande externe partnerships** in het kader van art. 60, waarvan 7 nieuwe partnerships opgericht in 2018

Realisatie 4: Begeleiding gedurende de professionele ervaring

443 werknemers onder contract art. 60 begeleid - waarvan 19 ontslagen en 1 verbreking in onderling overleg wat neerkomt op 4,5 %

148 werknemers hebben deelgenomen aan opleidingen, ofwel 33 %

Van de 192 werknemers die zijn uitgekomen in 2018, konden er 173 een coherent en realistisch professioneel project consolideren na afloop van hun contract, ofwel 90 %.

Projecten in samenhang met het Strategische Plan

- Versterking van de preventieve pijler vóór de tewerkstelling. In 2019 organiseerde La Table d'Emploi (De Werktafel) een collectieve module over de bewustmaking rond gedragscodes op het werk.
- Voortzetting van projecten voor opleiding gecombineerd met tewerkstelling onder art. 60
- Voorzetting van de organisatie van sessies 'Drap's - Dernier Rappel Avant Poursuites !', ter attentie van onze werknemers met een overeenkomst art. 60, om het begeleidingswerk dat door Passerelle werd ingevoerd om een te hoge schuldenlast te voorkomen, te vervolledigen
- Herwerking van de procedures, overeenkomsten, instrumenten voor communicatie, opvolging en evaluatie van de partnerships in het kader van het harmoniseringsproces van art. 60.
- Invoering en voortzetting van de versterking van de interne transversale administratieve ondersteuning in de Sector en verduidelijking van de procedures die verband houden met kwaliteitscontrole
- Voortzetting van de externe supervisies van de werknemers in antwoord op de moeilijkheid van de maatschappelijk werkers om een publiek te mobiliseren dat tal van problemen het hoofd moet bieden.

Te bestendigen reeds bestaand project

Actieve medewerking en betrokkenheid van de Espace Ressource aan de ontwikkeling van het project Steunpunt in zijn definitieve versie.

Voorstellen voor aanpassing lopende projecten

- Aanpassing van de criteria voor doorverwijzing van het publiek naar APP (Atelier de Pédagogie Personnalisée - Begeleid Individueel Studeren)
- Aanpassing van de inhoud van de workshops georganiseerd in het kader van EPN@ in samenhang met de invoering van de nieuwe dossiers van de werkzoekenden en het nieuwe platform 'My Actiris'

Projecten en acties voor 2020

- Prioriteit zal worden gegeven aan de effectieve uitvoering van de nieuwe ordonnantie van art. 60, die op 01/01/2020 in werking treedt.
  - Voortzetting van de versterking van de interne transversale administratieve ondersteuning in de Sector om financiële controleprocedures te definiëren en te implementeren met betrekking tot de financiële bijstand die wordt toegekend aan het publiek.
  - Uitwerking van supports voor de presentatie van de diensten die worden aangeboden door de Sector Werk (ontwikkeling van de communicatie-instrumenten voor het publiek).
  - Invoering van opleidingen met het oog op de aanschaf van instrumenten en de harmonisering van de methodologieën voor de begeleiding van het publiek bij hun sociaal-professioneel integratietraject (bijv.: 'begeleiden op de weg naar werk' georganiseerd door TQ16).
- Transversaal project DPA: Roll-out van het project Steunpunt van 2020 tot 2024

4. Huisvesting

Net zoals de vorige jaren blijft de woonsituatie voor inwoners van Brussel en meer bepaald van Sint-Gillis complex: gebrek aan sociale woningen of woningen van sociale aard, woningen in slechte staat, hoge prijzen, ... De verarmende bevolking en de moeilijke toegang tot kwalitatieve woningen zijn vandaag algemene trends. We zien dat de gemiddelde huurprijzen in Sint-Gillis geleidelijk stijgen. Het wordt quasi onmogelijk om voor minder dan 600 euro per maand een woning te vinden in de gemeente, ongeacht welk type woning men zoekt.

Uitdagingen voor Sint-Gillis in 2020

De context op het vlak van huisvesting blijft in Sint-Gillis moeilijk voor ons publiek en er is geen verbetering zichtbaar. De prijzen stijgen fors in Sint-Gillis terwijl de koopkracht van onze gebruikers niet evenredig stijgt.

- Van de 1.649 advertenties die La Table du logement heeft geïnventariseerd in 2018, beschikten er slechts 128 over 3 of meer kamers, ofwel amper 8 %.
- In 2018 bestond meer dan 20 % van het publiek van de dienst Huisvesting uit eenoudergezinnen.
- 73 % van het publiek van La Table du Logement leefde in 2018 van een vervangingsinkomen, wat een rem vormt bij de zoektocht naar een betaalbare woning.
- De gemiddelde prijs van een tweekamerwoning, op basis van de inventarisatie van La Table du Logement voor 2018, bedraagt 976 euro.
- De gemiddelde prijs van de geïnventariseerde woningen bij 584 verhuurders van de dienst Huisvesting in 2018, voor particuliere en openbare huisvesting samen.

Type woning (2018)	Gemiddelde huurprijs	Mediane huurprijs
Kamer	€ 433,46	€ 460
Studio	€ 499,99	€ 500
Eenkamerappartement	€ 526,30	€ 523,23
Tweekamerappartement	€ 664,01	€ 650
Driekamerappartement	€ 619,99	€ 650
Appartement met meer dan drie kamers	€ 1.375	€ 129,50
Huis	€ 1.089,48	€ 873,66

Presentatie van de woondiensten van het OCMW

Het OCMW van Sint-Gillis beschikt over een reeks onderscheidende middelen voor een solide en efficiënt sociaal woonbeleid.

Er bestaan tal van **sociale bijstandsvormen voor wonen**. Deze dekken allerlei financiële noden zoals de betaling van de eerste huur, een betalingsachterstand, huurwaarborg, energiefacturen, kosten voor meubels na huisvesting van dakloze enz. In 2018 heeft de dienst Huisvesting **548 huurders, 47 eigenaars en 8 personen zonder vaste verblijfplaats** ontmoet. Dat komt neer op **603 gezinnen**, waarvoor **1.875 gesprekken** werden gevoerd.

Dienst 'Begeleid Wonen'

Het OCMW heeft binnen zijn departement Maatschappelijk Welzijn een dienst Begeleid Wonen (BW), erkend door de GGC en waarvan de werking voornamelijk gericht is op het behoud van huisvesting, sociale begeleiding voor mensen in transitwoningen en bijstand voor mensen die uit hun huis zijn gezet.

Het team Begeleid Wonen werkt aan het behoud van huisvesting door de betrokkenen intensief op te volgen. Die opvolging kan betrekking hebben op alle aspecten van het dagelijks leven maar is hoofdzakelijk op twee aspecten toegespitst. Ten eerste, een budgetbegeleiding zodat de betrokkene een te hoge schuldenlast eventueel kan vermijden of verminderen, want dat ligt vaak aan de oorsprong van uitzettingsprocedures. Ten tweede, de psychosociale en administratieve begeleiding voor kwesties die verband houden met huisvesting. Dat kan gaan om relaties met hun eigenaars, de opvolging van administratieve stappen of de dagelijkse taken die verband houden met de woning.

Het OCMW heeft een partnership met het SVK van Sint-Gillis om mensen op te vangen in transitwoningen. Het team Begeleid Wonen is belast met de opvolging van de gezinnen die worden opgevangen in een van die 15 appartementen. Afhankelijk van het publiek, hun behoeften, hun parcours en gedurende een periode van maximaal 18 maanden kunnen de mensen die worden opgevangen in deze woningen, 'onderdak vinden' en de tijd nemen om hun toegang tot een autonome woning in de best mogelijke omstandigheden voor te bereiden.

Het team van BW heeft bovendien sinds verschillende jaren een procedure ingevoerd voor huisuitzettingen. De maatschappelijk werkers nemen systematisch contact op met alle personen die het voorwerp uitmaken van een uitzettingsbeslissing op het grondgebied van de gemeente. Voor elke situatie stellen ze een ontmoeting en een begeleiding voor. Ze zijn ook ter plaatse aanwezig tijdens de uitzettingen. Door hun werk konden uitzettingen reeds meermaals worden vermeden door te onderhandelen met de eigenaars en, desgevallend, financiële hulp om de huurschulden aan te zuiveren.

Binnen de OCMW-dienst Preventie Volwassenen vervult de **Sector huisvesting** vanuit preventief standpunt ook een reeks taken in samenwerking met vzw CAFA. Deze dienst moet het gemakkelijker maken om een kwalitatieve woning te vinden, om de strijd aan te gaan met onhygiënische woningen en met leegstand, alsook om een Brussels woon- en huisvestingsbeleid te bepalen en te implementeren.

- Informatie verschaffen over rechten en plichten
- Het vertrouwen herstellen tussen de huurder en eigenaar
- Het publiek begeleiden bij de administratieve stappen
- Helpen bij het zoeken naar een woning
- Thuisbezoeken verzorgen en interventies uitoefenen bij de verhuurder
- De lijst met problematische woningen opstellen vanuit een preventief kader

Gerealiseerde acties in 2019

Interventiepijler 1: Detectie van de onbewoonbare woningen

De verschillende diensten van de tak wonen werken nauw samen en werken ook samen met de gemeentelijke/gewestelijke diensten teneinde al onze gebruikers kwalitatieve woningen te kunnen aanbieden. Dankzij uiteenlopende gezamenlijke en weldoordachte acties kan de situatie van niet-conforme huisvesting efficiënt worden aangepakt.

Realisatie 1: bezoek aan de woning, opmaak van een rapport, samenwerking met de dienst Veiligheid Binneninstallaties Gas van Sibelga (VBIG) om het gezin in veiligheid te brengen, indien nodig, en contact met de eigenaar met het voorstel om hulp te krijgen bij de renovatie.

Realisatie 2: opmaak van een lijst van problematische woningen; tussenkomst van adviseurs in renovatie op basis van LAP 1 (woning die onbewoonbaar is verklaard of niet meer verhuurd mag worden) en inachtneming van deze lijst bij de voorbereiding van het huuraanbod door La Table du Logement.

Interventiepijler 2: prospectie van de woningen, individuele gesprekken met de mensen die op zoek zijn naar een woning, en terbeschikkingstelling van de lijsten

Het hele grondgebied van Sint-Gillis maakt het voorwerp uit van een wekelijkse prospectie om de aankondigingen van woningen die te huur staan, te inventariseren. Hetzelfde werk gebeurt ook op internet, via Immoweb, beperkt tot het grondgebied van Sint-Gillis.

De gebruikers worden systematisch een eerste keer ontvangen voor een onderhoud om samen met hen hun behoeften te detecteren volgens de beschikbare middelen die kunnen worden besteed aan huisvesting. Vervolgens krijgen deze personen op verzoek eenmaal per week, op woensdag, de prospectielijsten. Ze kunnen zo vaak als nodig is worden ontvangen door het team, zij het voor de overhandiging van de lijsten of opzoeken via Immoweb. (wat verder kan gaan dan het grondgebied van Sint-Gillis)

Interventiepijler 3 - collectieve workshops: aanpassing van de bestaande workshops en ontwikkeling van nieuwe workshops

De dienst Huisvesting biedt verschillende informatiesessies aan die gratis zijn voor de inwoners van Sint-Gillis of de partnerorganisaties in Sint-Gillis, en betalend voor de bewoners of organisaties van de andere gemeenten: 'Goed huren, rechten en plichten', 'Het huurcontract', 'Ondersteuning bij herhuisvesting', 'Verhuizen, een handleiding' en een nieuwe workshop: 'Koolstofmonoxide, een pijnloze killer' in samenwerking met Eco and Co.

Deze workshops worden regelmatig herzien en aangepast aan de vraag en aan nieuwe wetgevingen.

Een workshop over het zoeken naar een woning (hoe zoeken, hoe zich voorstellen, overzicht van de prijzen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ...) wordt momenteel voorbereid.

Interventiepijler 4: bijdragen aan de reflectie en de implementatie van een Brussels beleid op het vlak van huisvesting en wonen

CAFA Sector Huisvesting neemt deel aan verschillende gemeentelijke en gewestelijke denkgroepen:

- BBRoW, het Brusselse Bond voor het Recht op Wonen dat een vijftigtal organisaties groepeerd, waaronder CAFA, geeft adviezen over verschillende thema's rond huisvesting (ontwerpen van ordonnanties, actuele thema's, ...).
- De coördinatrice van de Sector is lid van de RvB van BBRoW en op die manier betrokken bij de implementatie van de projecten, waarvoor een aanzet werd gegeven in de AV
- CAFA is ook vertegenwoordigd bij het Raadgevende Comité voor Huisvesting dat verplicht geconsulteerd moet worden vóór elke beslissing over een ordonnantie in samenhang met huisvesting en bouwwerken in Brussel.
- Sociale Coördinatie van Sint-Gillis: CAFA is aanwezig in de groepen Huisvesting en ook in de groep "met of zonder dak" van de coördinatie.

Sociaal Verhuurkantoor Verhaegen, dat werd opgericht vanuit het OCMW, is een geprivilegieerde partner. Dit kantoor verzorgt het beheer van 15 OCMW-transitwoningen, waardoor het OCMW zich volledig kan concentreren op het sociale luik van zijn werking. De immobiliën kennis van het bureau vormt een aanzienlijk voordeel om in alle vrijheid oplossingen te bekijken met het oog op bijkomende publieke woningen. In dat perspectief dient opgemerkt dat **4 nieuwe woningen** worden verhuurd, gerealiseerd in het kader van een publiek-privaat partnership (PPP).

Binnen de sector Huisvesting worden tal van projecten bekeken, maar de belangrijkste uitdaging voor 2020 zal erin bestaan om al die verschillende ontwikkelde acties op het vlak van huisvesting te herbekijken en ze zo op elkaar af te stemmen in het belang van de gebruiker.

Strijd tegen huisjesmelkers

De verschillende diensten van de tak wonen werken nauw samen en werken ook samen met de gemeentelijke/gewestelijke diensten teneinde al onze gebruikers kwalitatieve woningen te kunnen aanbieden. Dankzij uiteenlopende gezamenlijke en weldoordachte acties kan de situatie efficiënt worden aangepakt, zeker op het vlak van onhygiënische woningen.

In 2020, zoals gespecificeerd in de thematische prioriteiten, zal bijzondere aandacht worden besteed aan de strijd tegen huisjesmelkerij. Er zal een kadaster van leegstaande en onbewoonbaar verklaarde woningen worden opgemaakt en alle juridische en administratieve bevoegdheden zullen worden geactiveerd om deze pijler te optimaliseren.

Een vertrouwelijke samenwerking met de vrederechter van Sint-Gillis

Tijdens verschillende ontmoetingen heeft de vrederechter kennis kunnen maken met onze diensten. Zo kan hij op een weldoordachte manier mensen naar ons doorverwijzen en zich baseren op de technische verslagen van het DVT-CAFA nadat maatschappelijke werkers en renovatieadviseurs ongezonde woningen hebben bezocht.

Vorming van de maatschappelijke werkers van de algemene dienst

De huisvestingsdienst heeft voor de maatschappelijke werkers van de algemene dienst een informatiesessie over de nieuwe huurwetgeving georganiseerd. Dit interessante initiatief zal worden herhaald bij toekomstige wetswijzigingen, bij nieuwe aanwervingen of op specifieke vraag van de sociale dienst.

Huisbezoeken met de VBIG

Tijdens huisbezoeken kan de huisvestingsdienst rekenen op de technische ondersteuning van de dienst 'veiligheid binneninstallaties gas' van Sibelga in geval van twijfel of bij een potentieel

gevaarlijke situatie met gas of CO. Dankzij die doeltreffende samenwerking konden al verschillende gezinnen worden geholpen.

Uitlenen van elektrische verwarmingstoestellen en kookplaten aan huurders wanneer SIBELGA besluit hun gastoevoer af te sluiten wegens de non-conformiteit van hun installatie, vastgesteld tijdens een bezoek van CAFA (dienst Huisvesting of Eco & Co). Tenlasteneming door de algemene sociale dienst van de **brandverzekeringspremies** en het onderhoud van de verwarmingsketels.

Engagementsverklaring tegen buitensporige huurprijzen

- Het OCMW ondersteunde enkele Equipes Populaires bij hun acties tegen de buitensporige huurprijzen
- Het OCMW neemt in samenwerking met verschillende organisaties deel aan de werkgroep van de BBRoW om het in werking getreden huurprijzenrooster te testen
- **In 2019** werd een eerste dossier beoordeeld bij de Vrederechter met een definitief vonnis ten gunste van de huurder. Dit vonnis is een primeur in het Gewest.

Huurwaarborg

Het Brugal-fonds, het gewestelijke huurwaarborgfonds, werd opgericht in samenwerking met de Federatie van Brusselse OCMW's, het OCMW van Sint-Gillis en de andere deelnemende Brusselse OCMW's. Dit Brugal-fonds zorgt voor de huurwaarborg zodat huurders niet naar het OCMW moeten stappen en de stigmatisering kunnen vermijden die met het vragen van sociale bijstand gepaard gaat. Deze bepaling heeft tot gevolg dat de tussenkomst op eigen vermogen van het OCMW afneemt.

Aanpassing van de lopende projecten

- Wijziging van de workshops: de bestaande workshops worden nieuw leven ingeblazen en aangepast aan het publiek (medewerkers van het OCMW en gebruikers)
- Reflectie over een betere visibiliteit van onze workshops om een groter publiek te bereiken
- Opleiding van de werknemers in de organisatie van workshops rond huisvesting, en met name de nieuwe workshop rond het zoeken naar een woning
- Gezamenlijke acties in het kader van de samenwerking met UNEUS rond onbewoonbare woningen
- Actieve samenwerking met de Dienst Begeleid Wonen
- Opleiding van de maatschappelijke werkers van de sociale dienst van het OCMW op het vlak van woonbaarheid (waarop letten bij een huisbezoek)
- Verbetering van de informatiestands, ze ludiek maken terwijl informatie wordt verstrekt aan het publiek
- Promotie van de workshops, met name bij de partners van Sint-Gillis.

Te bestendigen projecten

- Heropname van het Platform Huisvesting van de 19 OCMW's, consolidering van de legitimiteit ervan en vraag voor steun bij de Federatie van Brusselse OCMW's
- Nauwe samenwerking met de dienst Renovatie en Energie bij het bezoeken van onbewoonbare woningen en de terugkoppelingen naar de eigenaars
- Samenwerking met VBIG over de afsluitingen van gasleidingen in geval van bewezen gevaar
- Uitlening van materiaal na een afsluiting door VBIG in samenwerking met Eco and Co

- Collectieve informatiesessies over de verschillende aspecten die verband houden met huisvesting
- Deelname aan de gemeentelijke en gewestelijke denkgroepen
- Ontmoetingen met de partners om op de hoogte te blijven van hun opdrachten en bevoegdheden
- Een permanente opleiding verzekeren van de beambten op het vlak van huisvesting

Nieuwe projecten 2020-2024

- Meer samenwerking met de verschillende actoren op het vlak van huisvesting om actief woningen te zoeken
- Aandacht besteden aan de preventie van huisuitzettingen
- Versterking van de samenwerking met SVK om woningen ter beschikking te stellen voor gebruikers zonder woning (onbewoonbaar verklaard)
- Organisatie van een ontmoeting met de eigenaars die een vastgoed bezitten in Sint-Gillis om hen bewust te maken van en gerust te stellen over de situatie van ons publiek, om hen te informeren over de bijstand die het OCMW biedt aan deze huurders en om eventueel partners te vinden.
- Voorstelling van opleidingen rond Huisvesting voor de bewoners van SVK en transitwoningen
- Organisatie van een workshop Huisvesting rond de problematiek van het zoeken naar een woning
- Versterking van een individuele begeleiding van personen die een woning zoeken via La Table du Logement in samenwerking met de Dienst Huisvesting
- Ontmoeting met organisaties die vergelijkbaar zijn met de onze en kennismaken met hun projecten (Brussel en Wallonië)
- Samenwerking met de vzw 'Loyers négociés' Opleiding van de MW van de Sociale Dienst van het OCMW in verband met het bezoek van een woning. Waarop letten?
- Bewustmaking van de politiediensten rond het belang van het neerleggen van een klacht en begeleiding in het geval van onwettige huisuitzettingen

5. Schuldbemiddeling en energie

In Sint-Gillis wordt de schuldbemiddeling uitgevoerd door het CAFA, de sociale dienst en het Departement Preventie Volwassenen van het OCMW. Hun projecten worden hier samen voorgesteld.

De schuldbemiddeling moet ervoor zorgen dat de gebruiker geen zware schuldenlast opstapelt en hem of haar een duurzame oplossing aanreiken met respect voor zijn of haar waardigheid. Die doelstelling leidt tot twee complementaire interventiestrategieën:

- De dienst Bemiddeling via minnelijke schikking, tot de invoering en opvolging van de "Collectieve schuldenregelingen";
- Preventiemaatregelen (DRAP's, publicatie van thematische fiches ...).

5.1 Schuldbemiddeling

De schuldbemiddeling heeft de volgende doelstellingen:

- Sociale en administratieve ondersteuning bij zware schuldenlasten;
- Hulp bij het opstellen van een budget en ondersteuning bij het budgetbeheer;
- De geldigheid van schuldvorderingen verifiëren;
- Afbetalingsplannen onderhandelen en/of insolventiebrieven verzenden;
- Nagaan of het gepast is te kiezen voor een collectieve schuldenregeling of een onbeperkt uitstel van invordering;
- Opvolging op lange termijn afhankelijk van de situatie.

Beschikbaar voor elke inwoner van Sint-Gillis die financiële problemen heeft waardoor hij of zij niet meer in staat is om zijn of haar verplichtingen op een duurzame manier na te komen.

Uitdagingen in Sint-Gillis

We stellen vast dat de mensen die het vaakst te maken krijgen met een schuldproblematiek en bij onze Dienst komen aankloppen, tussen de 35 en 44 jaar zijn, alleenstaand zijn en moeten rondkomen met een vervangingsinkomen.

Geslacht	2017	2018
Man	385	578
Vrouw	310	423
Totaal	695	1001

Nationaliteit	2017	2018
Europese Unie	542	748
Buiten Europese Unie	143	214
Onbekend	10	39
Totaal	695	1001

Leeftijd	2017	2018
18 tot 24 jaar	4 %	5 %
25 tot 34 jaar	16 %	17 %
35 tot 44 jaar	28 %	27 %
45 tot 54 jaar	26 %	25 %
55 en +	22 %	21 %
onbekend	4 %	5 %

FAMILIALE SITUATIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alleenstaand	59 %	62 %	54 %	49 %	46 %	42 %	47 %	57 %	44 %
Koppel zonder kinderen	8 %	8 %	22 %	5 %	11 %	16 %	10 %	14 %	11 %
Eenoudergezin	13 %	11 %	17 %	21 %	19 %	20 %	24 %	15 %	26 %
Koppel met kinderen	20 %	19 %	7 %	25 %	24 %	22 %	20 %	14 %	19 %

INKOMENS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Werkloosheid	46 %	49 %	50 %	42 %	43 %	46 %	37 %	27 %	25 %
Loon	28 %	27 %	23 %	26 %	30 %	27 %	18 %	17 %	14 %
Mutualiteit	11 %	15 %	15 %	14 %	15 %	18 %	16 %	12 %	11 %

Pensioen	8 %	4 %	8 %	5 %	6 %	4 %	4 %	5 %	4 %
Uitkeringen personen met een beperking	3 %	2 %	2 %	3 %	3 %	3 %	2 %	3 %	2 %
Zelfstandigen	2 %	2 %	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
LL	1 %	1 %	/	/	1 %	4 %	22 %	34%	42 %
Geen inkomen (Andere)	1 %	/	/	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %

Wij kunnen het volgende vaststellen:

- De geleidelijke stijging van het publiek met een LL - ELL als gevolg van de openstelling van de Cel Schuldbemiddeling voor het publiek met een LL of ELL sinds eind 2015;
- 14 % van ons publiek beschikt over een loon, een daling sinds 2014. De diversiteit van ons publiek toont aan dat de oorzaken van een te hoge schuldgraad legio zijn en dat het iedereen kan overkomen.

Dernier Rappel Avant Poursuites: preventieve maatregel

Deze collectieve preventieactie simuleert een zware schuldenlast en heeft als doel de mensen te waarschuwen. Dit zijn de doelstellingen van de actie:

- Mensen waarschuwen en sensibiliseren rond de opbouw van schulden, huisvesting, toegang tot energie en gezondheidszorg en de oorzaken van een schuldenlast.
- Aanzetten tot nadenken over consumptie en budgetbeheer.
- Aanzetten tot verantwoord consumeren.
- Een vernieuwende didactische en interactieve tool aanbieden.

Sinds 2010 bezochten 4.876 mensen de expo/actie 'Dernier Rappel Avant Poursuites' (2018)

Invoering van een eerstelijnspermanentie als aanvulling op de informatiesessie

De informatiesessie beantwoordt slechts gedeeltelijk aan de verwachtingen van de mensen met schuldoverlast. Zij hebben sneller individuele antwoorden nodig en hebben soms ook te maken met een heel specifiek probleem. Sommige aanvragen hebben strikt genomen geen betrekking op schuldbemiddeling en zouden sneller kunnen worden doorverwezen. De eerstelijnspermanentie, ingevoerd in 2017, kreeg in 2019 een blijvend karakter.

De mensen sensibiliseren

- Net zoals die voor huisvesting, werden de *Conseils du mois* van de schuldbemiddelingsdienst reeds geïntegreerd in de algemene communicatie van de organisatie.
- Uitwerking van een tool voor telecommunicatieschulden: we hebben een sterke stijging van dit soort schulden vastgesteld. We willen dus een tool uitwerken die onze gebruikers waarschuwt voor de gevaren van reclames die een telefoon gekoppeld aan een abonnement aanbieden.

Samenwerking met andere diensten en voorzieningen

- Versterkte samenwerking tussen het Departement Preventie Volwassenen, de sociale dienst en het CAFA met als doel een continue en specifieke dienstverlening aan te bieden aan mensen met een leefloon of een equivalent leefloon.
- Deelname aan vergaderingen van het Steunpunt (GREPA) en de Sociale Coördinatie (groep gezondheid).

Hulpmiddelen voor de teams

Maken van *documentatiemappen voor schuldbemiddelaars*: we wensen *technische hulpmiddelen* te maken waarin alle informatie terug te vinden is die werd verzameld tijdens

vormingen, conferenties-debatten georganiseerd door het Steunpunt (GREPA), externe activiteiten enz.

Nieuwe projecten 2020

- Ontwikkeling van een brochure met 'tips & tricks' om geld te besparen, om het publiek concrete informatie te blijven geven
- Herziening van de workshop 'Mijn papieren klasseren: hoe begin ik eraan?' om de inhoud ervan en de gebruikte instrumenten te herbekijken
- Dynamisering van de 'Informatiesessie' dankzij de technieken die werden geleerd tijdens de opleiding 'Ontwikkel uw competenties als opleider'
- Presentatie van juridisch nieuws in teamvergadering om de kennis van het team bemiddelaars up-to-date te houden
- Organisatie van 'partnerontmoetingen' om een goede kennis te houden van het Netwerk van Sint-Gillis.

5.2 Energie

De Energiedienst besteedt extra aandacht aan de strijd tegen energiearmoede. Hij geeft informatie over de geliberaliseerde markt. De dienst kan bovendien ook energiefacturen analyseren (verbruik, gekozen contract, toepassing van het *sociaal tarief*), afbetalingsplannen onderhandelen met de energieleverancier, onder bepaalde voorwaarden het statuut '*beschermde klant*' invoeren, een verhoging van het elektrisch vermogen vragen indien er een stroombegrenzer aanwezig is, toegang verlenen tot het *energiefonds* van het OCMW en contact leggen met Eco&Co (preventie via workshops en de energieadviseur).

De dienst Eco&Co, bestaande uit twee energieadviseurs, organiseert collectieve workshops rond verstandig energieverbruik. De adviseurs evalueren de energiestatistiek van huizen en duiden verbeterpunten aan (energieaudit). Na de audit zorgen ze voor begeleiding bij de uitvoering van de te ondernemen acties (sociale begeleiding voor energie). Ze zorgen voor technische interventies die de facturen doen dalen en het comfort in de woning verhogen (met de steun van Eco-Werkers). Ze begeleiden mensen bij het analyseren van hun contract en bij het vergelijken van het aanbod van verschillende leveranciers (afpraak 'veranderen van energieleverancier').

Uitdagingen in Sint-Gillis

We stellen vast dat mensen met een energieproblematiek meestal tussen de 35 en 54 jaar zijn, alleenstaand zijn en moeten rondkomen met een vervangingsinkomen.

Geslacht	2017	2018
Man	266	290
Vrouw	259	256
Totaal	525	546

Nationaliteit	2017	2018
Europese Unie	355	361
Buiten Europese Unie	159	171
NC	11	14
Totaal	525	546

LEEFTIJD (vanaf 2017)	2017	2018
18 tot 24 jaar	4 %	4 %
25 tot 34 jaar	16 %	15 %
35 tot 44 jaar	25 %	25 %
45 tot 54 jaar	31 %	25 %
55 en +	21 %	25 %
onbekend	3 %	6 %

FAMILIALE SITUATIE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alleenstaand	40,6 %	37,6 %	35,7 %	38,14 %	34,36 %	36,07 %	38 %	40 %
Eenoudergezin	21,4 %	22,7 %	23,7 %	24,40 %	28,90 %	10,84 %	28 %	28 %
Koppel met kinderen	25,8 %	28,8 %	31,4 %	27,49 %	26,72 %	26,35 %	24 %	22 %
Koppel zonder kinderen	12,2 %	10,9 %	9,2 %	9,97 %	10 %	26,72 %	10 %	10 %

INKOMENS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Werkloosheid	38,6 %	36,9 %	36,2 %	39,26 %	37,41 %	37,66 %	32 %	30 %
Loon	23,3 %	27,3 %	26,7 %	24,65 %	25,17 %	20,58 %	22 %	21 %
LL	18,9 %	12,7 %	13,6 %	11,80 %	12,23 %	20 %	22 %	21 %
Mutualiteit	8,8 %	9,5 %	10,8 %	12,85 %	12,58 %	11,84 %	12 %	13 %
Pensioen	4,3 %	4,3 %	6,1 %	6,16 %	4,19 %	3,68 %	5 %	4 %
Invaliditeitsuitkeringen	2,1 %	2,4 %	2,6 %	2,11 %	4,02 %	2,52 %	3 %	3 %
Geen inkomen	2,6 %	3,6 %	1,2 %	1,76 %	3,14 %	1,94 %	2 %	5 %
Zelfstandigen	1,4 %	2,2 %	2,8 %	1,41 %	1,22 %	1,74 %	2 %	1 %

De bijzonderheid van de Dienst Energie is dat zij een oplossing wil bieden voor een bepaald probleem, terwijl ze een algemeen beeld probeert te krijgen over de energiesituatie van het gezin. Om die reden hebben de geplande tussenkomsten niet alleen betrekking op de oplossing die moet worden gevonden voor de onbetaalde rekening, maar ook op de analyse van het verbruik en het onderschreven contract.

Tussenkomsten	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gas en elektriciteit								
Verwerking van de aanvragen in verband met de begripelijkheid van de facturen	315	241	224	419	861	1071	916	1115
Voorstel aanzuiveringsplan	249 (E) 223 (G)	233 (E) 61 (G)	212 (E) 202 (G)	280 (E) 276 (G)	197 (E) 182 (G)	240 (E) 217 (G)	178 (E) 176 (G)	208 (E) 199 (G)
Aanvraag verhoging elektrisch vermogen	132	56	74	108	159	109	116	98
Indiening van een vraag voor financiële bijstand bij het OCMW	111 (E) 108 (G)	155 (E) 145 (G)	102 (E) 99 (G)	96 (E) 91 (E)	45 (G/E) (24 toeken	32 (G/E) (30 toeken	33 (G/E) (32 toekenni ngen)	22 (G/E)

					ningen)	ningen)		
Aanvraag status 'beschermde klant'	202 (E) 78 (G)	106 (E) 89 (G)	137 (E) 42 (G)	170 (E) 55 (G)	143 (E) 24 (G)	213 (E) 216 (G)	109 (E) 113 (G)	119 (E) 100 (G)
WATER Aanvraag voor financiële bijstand bij het OCMW	41	62	39	47	37 (32 toekennin gen)	64 (55 toeken ningen)	52 (47 toekenni ngen)	66 (63 toekennin gen)
Onderhandeling van een aanzuiveringsplan met de waterleverancier	8	10	26	29	31	31	16	25

Systematische analyse van het verbruik

Ingevolge het feit dat mensen geen hulp vinden en dat het volgens het Departement Maatschappelijk Welzijn moeilijk is om banden op te bouwen met de beschikbare hulpverlening in tweede lijn, werd de verbruiksanalyse vanaf 2018 gesystematiseerd voor alle dossiers inzake energieopvolging en alle OCMW-aanvragen.

Waterlekken

Een waterlek is een van de meest voorkomende problemen bij gebruikers met toenemende waterarmoede. In 2018 werd gestart met een collectieve workshop *Chasse aux fuites d'eau* (weg met waterlekken), als aanvulling op de individuele opvolging, de interventies van de Eco-Werkers en de workshop rond water.

Eco&Co

Eco&Co geeft regelmatig collectieve workshops over actuele thema's: energie, huisvesting, voeding, consumptie, preventie rond schuldoverlast, gezondheid, milieu enz.

Deze workshops hebben verschillende doelstellingen:

- Kennis overbrengen die onmiddellijk in de praktijk kan worden toegepast.
- Gebruikmaken van de ervaring en de kennis van de deelnemers.
- De reeds beschikbare middelen inzetten en de uitwisseling van kennis aanmoedigen.
- Animaties maken die zo goed mogelijk aansluiten bij de bezorgdheden van ons publiek en die bepaalde problemen helpen voorkomen.
- Deelnemers mobiliseren aan de hand van dynamische en participatieve animaties.
- Verbintenissen creëren.
- Samenwerken met het publieke netwerk en het verenigingsnetwerk van Sint-Gillis.

Deelname aan de collectieve activiteiten

Dit jaar merken we een algemene stijging van het aantal deelnames aan de collectieve activiteiten. In vergelijking met 2017 stellen we een stijging van 55 % vast voor het aantal deelnemers aan alle workshops, en een stijging van 38,6 % voor het totaal aantal workshops dat werd gegeven.

Algemeen stellen we een vrij grote stijging vast van het aantal inschrijvingen en het aantal gegeven workshops. Dit wordt gedeeltelijk verklaard door de komst van nieuwe workshops in ons programma op individuele inschrijving.

Deze trend zien we ook bij de workshops gericht op bepaalde groepen en op collectieve inschrijving. Met enerzijds de opname van workshops Eco&Co in de 'Initiële Opleiding van de eerste en tweede lijn' voor de werknemers van het OCMW die het daglicht zag in 2018, en anderzijds het feit dat de 'voorbereidende week' voor toekomstige werknemers met een overeenkomst 'art.60' het hele jaar door effectief was.

Aan het einde van de workshops vullen de deelnemers een evaluatierooster in om de inhoud en de vorm van de workshop die ze hebben gevolgd, te beoordelen en om ons nieuwe thema's die ze graag besproken zouden zien worden, mee te delen.

Eco-Watchers

Het Brusselse pilootproject Eco-Watchers is van start gegaan in samenwerking met de vzw Empreintes, de Fondation Schneider en de Fédération des Services Sociaux. Een vaste groep gebruikers wordt gedurende één jaar (09-2016/06-2017) opgevolgd op het vlak van energie. Dat gebeurt met behulp van maandelijkse groepsanimaties gekoppeld aan een gepersonaliseerde opvolging (audits, interventies van Eco-Werkers, eventuele verandering van energieleverancier). Dit project is nieuw in het Brussels Gewest en werd in 2018 verdergezet.

Samenwerking met andere diensten en voorzieningen

- Deelname aan een sociale kruidenier en de creatie van nieuwe hulpmiddelen rond voeding en gezondheid;
- De preventiemedewerker neemt deel aan de vergaderingen van de groep 'gezondheid' van de Sociale Coördinatie.

Nieuwe projecten:

- Verhoging van het aantal begunstigen dat toegang krijgt tot de energie-audits.
- Aanmaak van een opvolgings-'energiedossier' voor de gebruikers: regelmatige inschrijvingen van het verbruik
- Versterking van de deelname van het publiek van Sint-Gillis aan de collectieve workshops: invoering van een aantal systemen om de promotie van de workshops Eco&co nieuw leven in te blazen.

6. Gezondheid

De uitdagingen inzake gezondheid betreffen verschillende domeinen van het sociale beleid van het OCMW van Sint-Gillis. Al sinds 1976 werkt het OCMW van Sint-Gillis aan de ontwikkeling van verschillende diensten, bijstandsvormen en hulpmiddelen om mensen te helpen een waardig leven te leiden. Enkel een overkoepelende en multidisciplinaire aanpak kan echte veranderingen teweegbrengen. Daarom baseert het OCMW zijn acties op de parameters die door de WHO zijn vastgelegd, zoals de sociale gezondheidsdeterminanten. De gezondheid van een bevolking kan onder andere worden verbeterd door de ongelijkheid te verminderen, gezinnen en gemeenschappen te versterken, inwoners te ondersteunen, duurzame ontwikkeling te ondersteunen, armoede te verminderen en maatschappelijke integratie te verbeteren.

Gemeenschapsgezondheid

Het OCMW van Sint-Gillis besloot eind 2015 een gemeenschapsgezondheidsbeleid te ontwikkelen. Dat project werd overgenomen door de groep 'gezondheid' van de Sociale Coördinatie.

Het was de bedoeling te werken rond verschillende thema's, waaronder voeding (ontwikkeld in 2015-2016), verantwoorde consumptie van medicatie (ontwikkeld in samenwerking met de Ecole de Santé Publique van de ULB in 2016-2017), verslaving, geestelijke gezondheid, sport en welzijn, diabetes en cardiovasculaire aandoeningen, seksueel overdraagbare aandoeningen, het raadplegen van een huisarts in plaats van meteen naar de spoedafdeling van een ziekenhuis te gaan en mondgezondheid.

Na een analyse van de focusgroepen in 2017 betreffende de toegang tot gezondheidszorg in Sint-Gillis, is gebleken dat een bezoek aan de tandarts vaak wordt uitgesteld door de armste inwoners. Ze zijn niet goed op de hoogte van de beschikbare hulp (OCMW, mutualiteit enz.) en gaan pas naar de tandarts wanneer hun situatie onhoudbaar is geworden. Het team dat requisitoirs en medische kaarten toekent, moet worden gesensibiliseerd over het belang gebruikers aan te raden met hun medische kaart op preventieve controle te gaan bij de tandarts.

In 2019 werd een bewustmakingsactie gevoerd rond een gezonde mond en gebit.

Samenwerking met de erkende artsen en apothekers

Sinds 2015 vinden er meer ontmoetingen plaats met deze praktijkdeskundigen en worden ze meer betrokken bij het gezondheidsbeleid van het OCMW. Deze vruchtbare en constructieve uitwisselingen hebben het gezondheidsbeleid van het OCMW positief beïnvloed. Deze vergaderingen krijgen een verlengstuk in 2020. Aan het einde van het eerste kwartaal wordt een ontmoeting met de actoren van het netwerk georganiseerd.

Gezondheidsplan

We hebben vier struikelblokken geïdentificeerd die de toegang tot zorg voor gebruikers bemoeilijken: budget, geslacht, taal en cultuur. Het plan brengt alle plaatsen in Sint-Gillis in kaart waar je terecht kan voor gezondheidszorg (apothekers, medische huizen, erkende artsen, mutualiteiten enz.) en geeft aan welke taal/talen de hulpverleners spreken. Eens temeer dankzij het werk dat wordt verzet op de vergaderingen met de apothekers en artsen, zal de kaart door de maatschappelijke werkers aan de gebruikers worden uitgedeeld.

Project Wijk Hulp en Zorg - 'Zoom Senioren'

Dit project wordt gezamenlijk uitgewerkt over het volledige grondgebied van de gemeente Sint-Gillis en de Vijfhoek van de Stad Brussel, in partnerships met het OCMW van de Stad Brussel en nog meer dan 40 partnerverenigingen. In 2019 ontving het project een financiering van 90.000 euro (4 jaar) van de GGC, waarmee een FTE als projectcoördinator en een contactpersoon voor senioren kon worden aangeworven. Zoals vermeld in de inleiding en met

als doel mensen de weg te wijzen naar hulp, zal de contactpersoon voor senioren op zoek gaan naar ouderen die onze diensten nog niet kennen.

Samenwerking met professionals en organisaties

- Informatie- en bewustmakingsacties werden versterkt bij de MW's van de eerstelijnszorg, ingevolge het akkoord met de vroedvrouwen, de psychologen en de diëtisten.

De samenwerking met de Federatie van Brusselse OCMW's wordt verdergezet

- Ondersteuning van de harmonisering van de gezondheidspraktijken van de OCMW's van het gewest In het kader van de lijst van de geneesmiddelen D.

7. Cultuur en maatschappelijke emancipatie

Artikel 23 van de Belgische Grondwet stelt dat het leiden van een menswaardig bestaan een fundamenteel recht is. De grondwet stelt in dat verband dat de wet ervoor moet zorgen dat de economische, maatschappelijke en culturele rechten van de burger worden gegarandeerd. Daarin kadert het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing.

Het sociale beleid van het OCMW van Sint-Gillis zou dan ook niet compleet zijn zonder dit aspect. Sterker nog: de reële emancipatie van de gebruiker eist dat in de sociale begeleiding ook de doelstelling van persoonlijke ontplooiing geïntegreerd is - wat via deelname aan culturele activiteiten moet gebeuren.

Daarom is het aanbod van de cultuurdienst een fundamentele pijler van de instelling, die het mogelijk maakt om niet alleen hulp te verlenen aan kinderen en volwassenen die worden bijgestaan door het OCMW, maar ook aan mensen waarvan het inkomen 10% **boven** het leefloon ligt.

In 2019 werd een aantal participatieve projecten uitgewerkt en verdergezet met als doel het zelfbewustzijn van de gebruikers te versterken.

Voortzetting van de Culturele Veiling van Sint-Gillis

Dit jaar loopt de Culturele Veiling in de loop van de maand juli met een week creatieve activiteiten. De deelnemers zullen hun creaties presenteren tijdens een afsluitende soirée die zal plaatsvinden in het Huis van Culturen in Sint-Gillis.

Partnerschap met de vzw Artikel 27

Dit partnerschap is erg belangrijk voor de verspreiding van het culturele aanbod en de emancipatie van het individu. Dankzij deze vzw, die subsidies ontvangt van de Fédération Wallonie-Bruxelles, hebben mensen die afhankelijk zijn van het OCMW toegang tot tal van culturele activiteiten tegen een symbolische prijs. De programmatie van die culturele activiteiten wordt bepaald door de gebruikers zelf.

Culturele activiteiten - Cultuurcomit 

De cultuurdienst zal de vergaderingen van het cultuurcomit  verderzetten met als doel nieuwe culturele activiteiten voor de gebruikers te organiseren. Tijdens die ontmoetingen kunnen nieuwe deelnemers voor de culturele activiteiten worden aangetrokken.

Culturele evenementen

Het is de bedoeling een gemengd publiek aan te trekken. Daarom organiseert de cultuurdienst evenementen die op alle inwoners van Sint-Gillis gericht zijn.

- **Internationale Vrouwendag:** dit evenement wordt elk jaar op 8 maart en/of 11 november georganiseerd door en voor de gebruikers van het OCMW. De vrouwelijke organisatoren bepalen het thema. De eliminatie van geweld tegen vrouwen is een thema dat werd versterkt. In die zin werden ook acties ontwikkeld om beambten bewust te maken.
- **Kerstmaaltijd Resto du Cœur:** elk jaar organiseert het OCMW in samenwerking met Resto du Coeur een diner voor de OCMW-gebruikers. Een gezellige en aangename avond met een uitgebreide maaltijd.
- **Artiestenparcours:** tijdens het Artiestenparcours, om de twee jaar georganiseerd door Les Rencontres Saint-Gilloises, krijgen OCMW-gebruikers de kans om hun talent te tonen en deel te nemen aan het grote parcours van het culturele netwerk van Sint-Gillis. In 2018 was die samenwerking een groot succes.
- **Jeugdsolidariteitsdag** over armoede in samenwerking met het middenveld (ondersteund door MADO Sud en CEMO)

D. CONCLUSIE

De sociaaleconomische problemen waarmee onze samenleving te maken krijgt, hebben een grote impact op de reeds kwetsbare groepen. Het OCMW blijft meer dan ooit het laatste bolwerk om de strijd aan te binden met die kwetsbaarheid en nieuwe vormen van armoede.

Alle sociaal-economische indicatoren wijzen op een toename van de ongelijkheden, met als gevolg een nog grotere kwetsbaarheid bij de jongsten van onze medeburgers.

Onze gemeente blijft niet gespaard van die tendens. Buiten de algemene opdrachten van ons OCMW worden onze teams geconfronteerd met een merkbare stijging van het aantal vragen voor bijstand en begeleiding. Elk jaar zien we het aantal domeinen waarin onze diensten optreden, stijgen.

Onze diensten van de eerste lijn evenals de meer strategische niveaus die voortdurend luisteren naar de mensen op het terrein, bevestigen met hun bevindingen en hun analyses deze trend van een toenemende armoede. Die is nog sterker aanwezig bij de jonge laaggeschoolde werkzoekenden maar ook bij de studenten (+/-300 in 2019).

Dankzij de reactiviteit van onze diensten en onze verschillende partners konden we onze analyses verfijnen en actieplannen uitwerken om die fenomenen beter af te bakenen en aan te pakken. Door een transversale benadering en de beheersing van de processen ontwikkeld binnen onze instelling konden we onze expertise verbeteren. Die benadering heeft ons in staat gesteld om prioritaire interventies te identificeren voor de komende jaren.

Op die manier konden we de volgende thematische prioriteiten bepalen voor het jaar 2020:

- Toegang tot huisvesting
- Strijd tegen het niet inschakelen van het OCMW
- Armoede bij jonge werkzoekenden en studenten
- Opvolging van de eenoudergezinnen
- Ondersteuning van het ouderschap bij jongeren
- Communicatie en informatie voor de gebruikers.

Tegenover die grote uitdagingen moet ons Centrum zich uitrusten met financiële middelen en managementinstrumenten op maat van de uitdagingen die we moeten aangaan.

De roll-out van het HR-beleid dat werd opgestart in 2019, en de legitieme vragen van het personeel hebben een 'systemische' impact op het budget 2020. Een aanzienlijk deel van de stijging kan worden verklaard door dit voluntaristische beleid dat de werkomstandigheden van onze werknemers wil verbeteren. Wij vermelden hier enkele budgettaire posten die hebben gewogen op het budget 2020: Opwaardering barema; Maaltijdcheques; Aanwerving van een HRM (Niv. A6), enz.

Het OCMW is zich bewust van de noodzaak om de budgettaire evolutie te beheersen, en zal zich inspannen om subsidies te zoeken bij de verschillende overheidsniveaus om de budgettaire impact van de toenemende armoede van onze doelgroepen te proberen te beperken.